

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 12

SAYI : 141

EYLÜL 1973

BU SAYIMIZ

Bu sayımızda İstanbul Sanayi Odası'nın 15 Ağustos 1973 günü toplantılarında bazı standardlarla ilgili olarak aldığı kararın tam metnini yayınlıyoruz. Bu sayımızın baş yazısı da bu karara ilişkindir.

Avrupa Ekonomik Komisyonu Kurulu ve Kurutulmuş Meyveler Uzmanlar Grubu 6 - 7 Eylül 1973 tarihlerinde Ankara'da toplanmıştır. Ayrıca Gaziantep'e de gidilmiş ve orada Antep fistığı ile ilgili incelemeler yapılmıştır. Bu toplantı ile ilgili haberi ve konuyu yorumlayan Hasan Tahsin Erol'un yorumunu iç sayfalarda okuyacaksınız.

IEC'nin iki Teknik Komitesi de Ankara ve İstanbul'da toplanmıştır. Bu toplantılarla ilgili haberlerimiz iç sayfalarımızdadır.

ISO'nun IX. Genel Kurul toplantısı 4-14 Eylül 1973 tarihlerinde ABD'nin başkenti Washington D.C. de yapılmıştır. Toplantı izlenimlerini bu sayımızda veriyoruz. Bu toplantıların ülkemiz ve TSE bakımından olumlu ve mutlu bir sonucu, TSE'nin üçüncü kez Konsey üyeliğine seçilmesidir.

Yapılan Başkanlık seçimini İsveçli Dr. Ake T. Vrethem kazanmıştır. Dr. Vrethem'in biyografisini de sunuyoruz.

Washington toplantısından sonra Meksika'da UNIDO ile Meksika Standardlar Genel Müdürlüğü'nün düzenledikleri toplantıya Başkan Vekili Tarık G. Somer katılmıştır. Bu toplantı izlenimlerini de okuyacaksınız bu sayımızda.

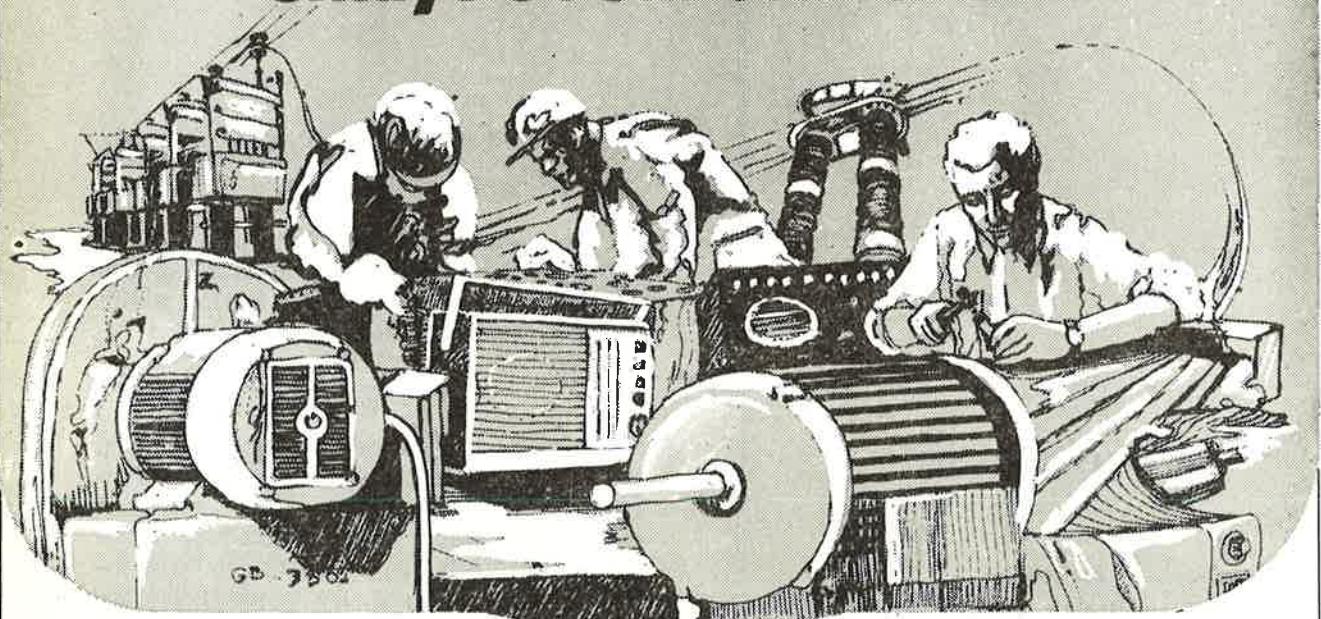
STANDARD

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Eylül 1973 tarihinde basılmıştır.

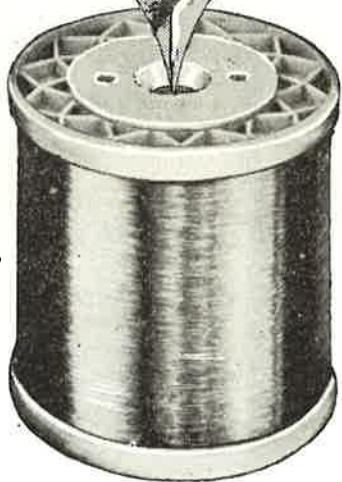

Emaye tel gerektiren
Her işe uygun
TSE garantili bir KAVEL
emaye bobin teli vardır!

ADMAR

Transformatörlerde,
elektrik motorlarında,
balastlarda, telefon
santrallarının rölelerinde,
raido ve elektronik
cihazlarda, büyük
bir çoğunluk tercihan

KAVEL emaye bobin
tellerini kullanmaktadır.
KAVEL emaye bobin
tellerinin kalitesi, Türk
Standartları Enstitüsü'nün
Kalite Belgesi ile
tescil edilmiştir.

KABLO VE ELEKTRİK MALZEMESİ A.Ş. İSTİNYE - İSTANBUL TEL: 63 34 00

SEVİNDİRİCİ BİR SONUÇ

İstanbul Sanayi Odası ile TSE arasında yakın bir işbirliği başladığını okurlarımız hatırlayacaklardır. Bütün sanayicilerin büyük bir ihtiyaç duyduğu standardların yapılması için iki kuruluşun başkanları seviyesinde yapılan toplantılar olumlu sonuçlar vermektedir. Bu yakınlaşmanın ürünlerini yakın gelecekte alınacaktır. Gerçi, Standardların yapılması ile ilgili bu işbirliği yeni değildir. TSE'nin kuruluşu yıllarında da ortak çalışmalar yapılmış; bu çalışmaların sonunda özellikle tekstil mamülleri ile ham maddeleri ve deney metodları standardları tesbit olunmuştur. Son yıllar içinde yenilenen işbirliğinin daha geniş kapsamlı olduğunu söyleyebiliriz.

Standardların yapılması kadar bunlara uylup uyulmadığının denetimi de her çağda önemli bir sorun olarak ortada durur. 1930 yılında yürürlüğe konulan 1705 sayılı yasaya göre, ihraç limanlarında yapılan ihraç mallarının denetimi, odaların sorumlu görevileri tarafından yapıliyordu. Son yıllarda da, TSE sorumluları, denetleme işinin uzman kuruluşlarla yapılması tezine öncelik vermişlerdir. Çünkü, her yeni standardın denetimini yapacak uzmanları hükümetin bulup çalıştırması mümkün değildir. Bu nedenle, 1962 yıllarında başlayan toplantılarda sanayicilerin kurduğu odalardan ve derneklerden yararlanılması düşüncesi üzerinde durulmuş; standardları denetleme amacıyla kurulması öngörülen ve İkinci Beş Yıllık dönemde programlara da alınan, kurulması gerçekleştirememeyen kuruluşun, kuruluş hazırlıkları döneminde de bu felsefe egemen olmuştur. Bu düşündede, 5590 sayılı yasada bu amaçla döňük hükümler daima gözönünde tutulmuştur. Fakat, bu anlayış ve görüş, nedense çögnük kazanamamış; çabalar olumsuz olarak sonu vermiştir.

Bu defa gazetelerde yayımlanan bir duyuru konuya yeni bir boyut ve anlam getirmiştir. Bu duyuruya göre, İstanbul Sanayi Odası, 5590 sayılı yasanın 17inci maddesinin c bendine dayanarak «riayeti mecburi meslekî karar» almıştır. Odanın aldığı bu uyulması zorunlu karara göre

- TS 212 Y Kabloları (16.4.1966 gün ve 12276 sayılı Resmi Gazete)
- TS 833 N Kabloları (23.5.1972 gün ve 14194 sayılı Resmi Gazete)
- TS 916 B Kabloları (23.5.1972 gün ve 14194 sayılı Resmi Gazete)
- TS 936 F Kabloları (23.5.1972 gün ve 14194 sayılı Resmi Gazete)

Standardlarının hükümlerine, oda üyelerinin,

Belediye sınırları içinde olmaları kaydı aranmaksızın uyması zorunludur. Böylece bu malları imâl eden büyük bir sanayici kümесinin karara uyma durumunda olduğu söylenebilir.

Kararın ikinci maddesine göre, uygulaması zorunlu bu standardların kapsamındaki maddelein denetlenmesini ve bununla ilgili incelemeleri oda içinde veya dışında seçilerek görevlilere veya kurullaraaptırmaya Yönetim Kurulu yetkili bulunmaktadır. Bu yetki her yanıla tam bir denetleme yetkisi niteliğinde bulunmaktadır.

Böylece yapılan izleme ve denetleme sonucunda alınacak numuneerin sözkonusu standardlara uygun olup olmadığını saptamak için gereken deneyler TSE lâboratuvarlarında yapılacaktır. Standardların yapılmasından önce ve yapılmış sırasındaki lâboratuvar deneylerinin yapıldığı TSE lâboratuvarları elbette bu konuda her yönünden yeterli ve yetkili değildir. Oda'nın bu yönelişini de takdirle karşılamış bulunuyoruz.

Oda Meclisi'nin 15 Ağustos 1973 tarihli toplantısında alınan bu karar; Ekim 1973 tarihinden başlayarak uygulanacaktır.

İstanbul Sanayi Odası, bu kararı ile üreticilerin standard denetlemesi konusunda iyi bir örnek vermiş bulunmaktadır. Bu hareketi alkışlıyoruz. Sanıyoruz ki yakın günlerde öbür sanayi odaları da bu yolda karara varacaktır. Böyle bir karar zorunludur. Çünkü, öbür odaların üyeleri de kendilerini aynı discipline sokmakta yarar göreceklidir. Denetleme dışı kalan mal, bir noktada, alicilar tarafından kuşku ile karşılaşacaktır. Bu kuşkuya ortadan kaldırılmak gerekir. Kanunsuz rekabet gibi bir tüketimle karşı karşıya gelmemek için de bu yola gidilmesi zorunludur.

Kararda, denetimin yer itibariyle kapsamı belirtilmemiştir. Denetimin bütün Türkiye'de nasıl yapıacağının elbette akla gelen bir sorudur. Sanıyoruz ki, şikâyet olduğunda, yetkili ve görevli kılınacak kişi ya da kurullar en uzak yerlere dahi gidecek; denetlemeyi yaparak gerektiğiinde numune de alacaktır. Aksi düşünülemez. Çünkü, denetlenen yerler dışında Standardlara aykırı mal satılabilceği gibi kötü niyetli bazı kişilerin malları veya markaları taklit etmeleri düşünülebilir. Bu konuda öteki sanayi odalarından da yardım istenir ve sağlanabilir.

İstanbul Sanayi Odasının, bu mamüller dışında kalan bazı mamül'ler konusunda da benzeri kararlar alıp uygulamaya geleceği umudundayız. Bu umut öbür sanayi odaları için de vardır.

Oda'nın bu yoldaki davranışlarını, Oda ile TSE arasındaki yakın işbirliğinin sevindirici bir sonucu olarak değerlendiriyoruz.

STANDARD

çağ YTONG çağı

GELENEKSEL MALZEMELER YERİNE
ARTIK SİZ DE **YTONG**

"çatı ve duvar elementleri,, kullanınız

YTONG ZAMAN VE EKONOMİ SAĞLAR

bilgili, tecrübeli
bir ekip çalışmasından
ve modern malzemeden
yararlanmak istiyorsanız
prospektüs ve referans listelerimizi
merkezimizden veya yetkili satıcılarımızdan isteyiniz

ENDÜSTRİ
YAPILARINA AIT
PROSPEKTÜS VE
REFERANS LISTELERİNİN
GÖNDERİLMESİSİ RİCA.
İsim:
Adres:

TÜRK YTONG SANAYİ A.Ş. FINDIKLI-İSTANBUL. Telefon: 454118 *

R
E
P
R
E
S
T

DEN HABERLER

Avrupa Ekonomik Komisyonu Eksperler Grubunun 20. Dönem Toplantısı Memleketimizde Yapıldı

**Eksperler Grubu, Ankara'daki
toplantılarından sonra Antepfıstığı
üretim bölgesinde incelemeler yaptı**

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu'na bağlı «Kuru ve Kurutulmuş Meyvaların Standardızasyonu Eksperler Grubu», 20. Dönem toplantılarını 6-7 Eylül 1973 günleri Ankara'da, Türk Standardları Enstitüsü'nde yapmıştır.

Toplantılara Almanya, Fransa, İspanya ve Polonya delegasyonları katılmış, ayrıca ECE/FAO Tarım Bölümünden F.J. Lesock da Sekreter olarak hazır bulunmuştur. Çalışmalarda memleketimizi, TSE Yönetim Kurulu Üyesi ve Ziraat Hazırlık Grubu Başkanı Hasan Tahsin Erol'un yönetiminde ve TSE Ziraat Hazırlık Grubu Üyeleri ve konu ile ilgili kuruluşların yetkililerinden oluşan 18 kişilik bir Delegasyon temsil etmiştir.

6 Eylül günü saat 9.30'da toplantıyı, Hasan Tahsin Erol bir konuşma ile açmış ve 20. Dönem çalışmalarının memleketimizde yapılmasıdan duyduğu memnuniğu belirtmiştir. Toplantı başkanlığıma, Türk Delegasyonundan TSE Ziraat Hazırlık Grubu Başkan Vekili Prof. Dr. Reşat Aktan getirilmiştir.

Eksperler Grubu'nun Ankara toplantıları gündeminde :

- a) İç Antepfıstığı standartı tasarısı,
- b) Kabuklu Antepfıstığı standartı tasarısı,
- c) Kabuklu tatlı badem standartı tasarısı,
ve
- d) Kuru erik standartı tasarısı,
bulunuyordu.

Gündeme göre ilk olarak iç Antepfıstığı tasarısı ele alınmış ve delegelerin yaptıkları çeşitli tekliflere göre tasarıya son şekli verilmiştir. Daha sonra kabuklu Antepfıstığı, kabuklu tatlı badem ve kuru erik standart tasarıları üzerinde yapılması istenilen değişiklik teklifleri de incelenerek kabul edilmiştir.

Gündemdeki konuların 6 Eylül günü geç saatlere kadar çalışılmak suretiyle tamamlanması üzerine ya-

TSE Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Tahsin Erol,
ECE toplantısını açarken (Sağda ECE/FAO
temsilcisi M. Lesock)

bancı delegeler, 7 Eylül günü Türk Standardları Enstitüsü'nün laboratuvarlarını ve diğer hizmet binaları ni gezmişler ve kendilerine bu gezi sırasında TSE ve faaliyetleri ile memleketimizdeki standardizasyon ç-

ECE Eksperler Grubu, TSE Laboratuvarlarını
gezerlerken

Toplantıya katılan Türk Heyeti

ECE Eksperler Grubu toplantısından bir görünüş

ışmaları hakkında geniş bilgi verilmiş, dokümanlar hediye edilmiştir.

8 Eylül sabahı misafirler, Güneydoğu Birlikleri'nin davetisi olarak Antepfistiği üretim bölgesi olan Gaziantep'e hareket etmişler; yol üzerinde bulunan Ürgüp - Göreme'deki tarihi ve turistik yerleri de gerek, geceyi orada geçirmişlerdir.

9 Eylül akşamı Gaziantep'e gelen yabancı delegeler, ertesi sabahın itibaren buradaki incelemebine başlamışlardır. İlk olarak, Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri Merkezinde bir toplantı düzenlenmiş ve Birlikler Genel Müdür Yardımcısı Sitki Kepkep tarafından yapılan bir konuşma ile Antepfistiği üretimi ve işlenmesi hakkında genel bilgiler verilmiş ayrıca Güneydoğu Birliklerinin kuruluş amacı, tarihçesi ve bugünkü çalışmaları konularında delegeler aydınlatılmıştır. «Üreticilere faydalı olmak ve dünya standardlarına uygun mal hazırlamak başlıca hedefimizdir» diyen Kepkep, daha sonra yıllık Antepfistiği üretimi, işleme ve depolama tesisleri ve

bu alanda yapılan yatırımlar hakkında da bilgi vermiştir.

Toplantıdan sonra delegeler, Birliğin idare binalarını gezmişler ve hep birlikte Zirai Araştırma Enstitüsü'nün fistık bahçeleri gezilmiş, ilgililerce verilen bilgiler dinlenmiştir.

Antepfistiği hasat mevsimi olduğundan, fistıkların ağaçlarından toplanması, sergilere taşınması, buralarda kurutularak saplarının ve kabuklarının ayrılmış yabancı delegeler tarafından ilgi ile izlenmiştir.

11 Eylül 1973 sabahı, Güneydoğu Birlikleri Genel Müdürlüğü tarafından yaptırılmakta olan işleme ve depolama tesisleri gezilerek buralarda incelemeler yapılmıştır.

Avrupa Ekonomik Komisyonu (ECE) Kuru ve Kurutulmuş Meyvalar Eksperler Grubu'nun 20. Dönem Ankara toplantılarına katılan yabancı uzmanlar, 12 Eylül gününden itibaren memleketlerine dönmek üzere İzmir, Adana, İstanbul, ya da Ankara yoluyla Gaziantep'ten ayrılmışlardır.

ULUSLARARASI ELEKTROTEKNİK KOMİSYONU (IEC)'NİN İKİ AYRI TEKNİK KOMİTESİ İSTANBUL VE ANKARA'DA TOPLANDI

3 Numaralı «Grafik Semboller» Teknik Komitesi İstanbul'da; 36 Numaralı «İzolatörler» Teknik Komitesi'de Ankara'da Çalışmalarını Tamamladı

Geçen Sayımızda da ayrıntılı olarak bildirdiğimiz gibi, TSE'nin üyesi ve Türkiye Temsilcisi bulunduğu Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) na bağlı 3 numaralı «Grafik Semboller» Teknik Komitesi ve buna bağlı iki alt komite ile 36 numaralı «İzolatörler» Teknik Komitesi ve buna bağlı iki alt komite, bu üçlü çalışmalarını İstanbul ve Ankara'da yapmışlardır.

Aynı zamanda IEC Milli Komitesi olarak da görev yapan Türk Standardları Enstitüsü'nün davetlisidir. Memleketimizde toplanan bu teknik komitelerin çalışma sonuçları hakkında aşağıda ayrı ayrı bilgi sunuyoruz:

IEC/TC 3 İstanbul'da Toplandı :

IEC'ye bağlı 3 numaralı «Grafik Semboller» Teknik Komitesi ile iki alt komitesinin İstanbul toplantıları, 11-12 Eylül 1973 tarihleri arasında İ.T.Ü. Makina Fakültesi salonunda yapılmıştır.

Boğaziçi Üniversitesi Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Necmi Tanyolaç'ın başkanlığındaki Türk heyetinin de katıldığı toplantıda Amerika Birleşik Devletleri, Finlandiya, Fransa, İngiltere, İsviçre, İsviçre, İtalya ve Norveç'i temsilen 36 yabancı delegeler katılmıştır.

Toplantılar, 11 Eylül sabahı 3B numaralı «Diyagramların, Şemaların ve Tabloların Hazırlanması» Alt Komitesinin çalışmaları ile başlamış ve 4 gün süren bu Alt Komite'den sonra, 3A numaralı «Diyagramlar İçin Grafik Semboller» Alt Komitesi toplanmıştır. Çalışmaların son iki gününde ise, «Grafik Semboller» Teknik Komitesi toplantıları yer almıştır.

Toplantılar sırasında, Türk Standardları Enstitüsü

TSE'de yapılan IEC toplantılarının açılışında Prof. Dr. N. Tanyolaç konuşmasını yaparken

IEC/TC 36 Başkanlık Divanı

sünce kabul edilerek yayımlanan elektrik konusundaki grafik semboller ile ilgili Türk Standardlarının, Uluslararası Standardlarla ve hazırlanmakta olan tasarırlarla karşılaşmaları da yapılmıştır.

IEC'ye Bağlı «İZOLATÖRLER» Teknik Komitesi, 1973 Çalışmalarını TSE'de Yaptı :

Bu ay, IEC çalışmaları açısından memleketimizde oldukça yoğun geçmiş ve 3 Numaralı Teknik Komitesi'nin İstanbul toplantılarını bitirmesinden hemen iki gün sonra, Ankara'da TSE Merkezinde, bu defa 36 numaralı Teknik Komite ile buna bağlı alt komitelerin toplantıları başlamıştır.

24 Eylül 1973 günü saat 9.30 da 36C «Tali Merkez Izolatörleri» Alt Komitesinin toplantı ile başlayan çalışmalar Almanya, Fransa, İngiltere, İsveç, İtalya ve Japonya'dan 24 yabancı delege katılmış, ayrıca IEC Merkezinden A. Riapolov da çalışmalarda hazır bulunmuştur.

TSE Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Necmi Tanrıoğaç'ın başkanlığındaki Türk heyeti, TSE Elektrik Hazırlık Grubu üyeleri ile ilgili bakanlıkların, resmi kuruluşların ve izolatör imalatçısı firmalarımızı temsil eden 20 üyeden oluşmuştur.

Daha önce birbüyük gün olarak programlaştırılmış olmasına rağmen çalışmaları 24 Eylül günü yaptığı iki oturumda tamamlayan 36C Alt Komitesi'nin toplantısını, ev sahibi olarak Prof. Dr. Tanrıoğaç bir konuşma ile açmış, buna Alt Komite Başkanının verdiği cevapta sona aşağıdaki gündemin görüşülmeye geçilmiştir.

24.9.1973 günü (öğleden evvel ve öğleden sonra):

1) Anma Gerilimi 1000 V üstünde bulunan dahili tip organik maddeden yapılmış mesnet izolatörlerinin boyutları,

2) Anma Gerilimi 1000 V üstünde bulunan dahili tip Seramik Mesnet Izolatörlerine dair IEC Pub. 273'ün revizyonu ,

3) IEC Pub. 168.in revizyonu için çalışma grubunun teşkil edilmesi,

25 Eylül günü öğleden sonra çalışmalarına başlayan 36B «Hava Hatları İçin Izolatörler» Alt Komitesi de 27 Eylül akşamına kadar aşağıda verilen gündemi görüşerek karara bağlamıştır.

1) Hava Hatlı Izolatörlerinde Yuva ve Baş Tipindeki Mafsal Parçalarının Deneyleri,

2) IEC -Pub. 120.nır revizyon görüşmeleri, (28 ve 32 mm. yuva boyutlarındaki izolatörlerin ilâvesi yönünden)

3) IEC -Pub. 383'deki deneyler için gerekli izolatörlerin seçiminde kullanılacak istatistik kontroll ve örnekleme metodları,

4) Geçiş Izolatörleri için Termo - Mekanik ve Mekanik Dayanım Deneyleri raporu,

28 Eylül 1973 sabahı başlayan 36 numaralı Teknik Komite toplantılarında, şu gündem ele alınmıştır:

1) A.C. Sistemlerinde Kullanılan V.G. izolatörlerinde uygulanan sunî kirletme deneyleri,

2) Açılıp-kapama sırasında meydana gelen aşırı darbe gerilimleri deneyi ile ilgili raporlar,

3) 5. Nolu çalışma grubunun 1. ve 2. maddelerde belirtilen konularla ilgili inceleme ve tavsiye raporu. görüşüldü.

Bunlardan bazı dokümanların görüşmelerde belirtilen değişikliklerle kabulüne ve bazı dokümanların yeniden sirküle edilerek milli komitelerin görüşü alındıktan sonra yeniden ve ileriki toplantırlarda müzakere edilmesine ve bazı hususlarda da yeni çalışma grupları teşkil edilmesine karar verilmiştir.

Gelecek toplantıının 1974 yılında Büyükelçi'nde yapılması ve tarihinin IEC Genel Sekreterliği'nce, yeni çalışmaların bitirileceği süre gözönünde bulundurularak tesbit edilmesi uygun bulunarak 28.9.1973 saat 12.00 de toplantılar sona erdirilmiştir.

36 B Alt Komitesi Başkanlığı Divanı

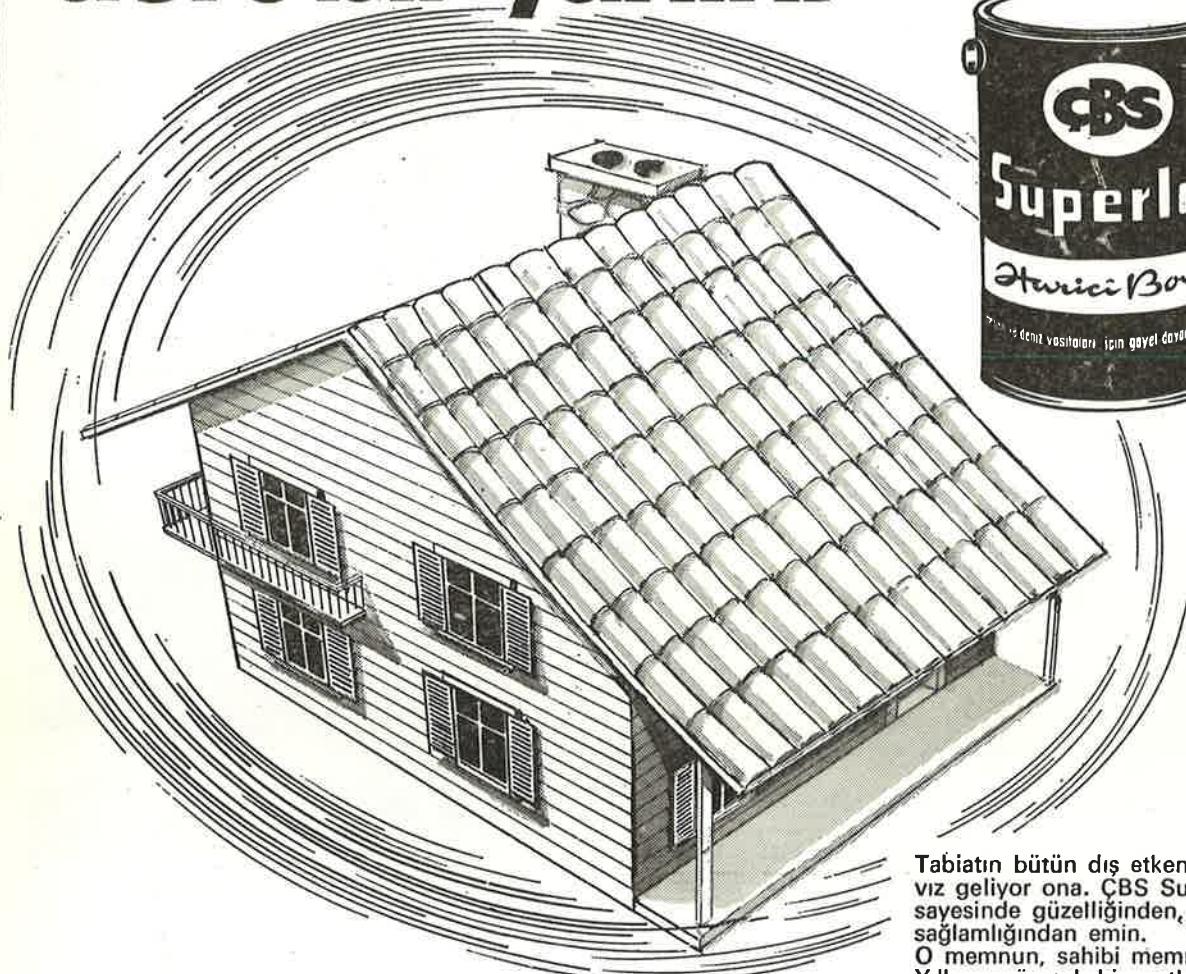
IEC toplantılarından iki görünüş

H. Tahsin Erol Avustralya'ya Davet Edildi

TSE Yönetim Kurulu Üyesi ve Ziraat Hazırlık Grubu Başkanı Hasan Tahsin Erol, Avustralya Hükümetinin davetlisidir olarak 30 Eylül günü Avustralya'ya hareket etmiştir.

Resmi görevinin gereği olan temasların yanı sıra, Avustralya Standardlar Enstitüsü (SAA) nü ziyaret edecek olan H. T. Erol 17 Ekim günü yurdada dönecektir.

CBS SUPERLAC sarmış dört bir yanını

Tabiatın bütün dış etkenleri
viz geliyor ona. CBS Superlac
sayesinde güzelliğinden,
sağlamlığından emin.
O memnun, sahibi memnun,
Yıllarca sürecek bir mutluluk bu.

**CBS SUPERLAC
HARİCİ BOYA**

CBS BOYA-KİMYA SANAYİ ve TİCARETİ A.Ş.
Karaköy, Kardeşim Sok. 44/3 İstanbul | Tel: 49 67 10

ILÂNCILIK

Standard — 142

Türk Standardları İstanbul Sanayi Odasında Kontrol Edilecek

ALINAN MESLEKİ KARAR MEMNUNLUK YARATTI

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu, kablolarla ilgili Türk Standardlarına, Oda üyelerince uygulamasını sağlamak üzere, «riyaseti mecburi bir meslek kararı almış ve bu karar, Eylül ayı içinde gündelik gazetelerle ilân etmiştir.

I. Sanayi Odası'nın, bir süreden beri TSE ile yapmakta olduğu işbirliğinin ilk meyvası olan ve memleketimizde standardların uygulanmasını teşvik açısından güzel bir örnek teşkil eden bu karar dolayısıyla Dergimiz Oda temsilcilerini kutlar ve aynı uygulamanın başka konularda da geliştirilmesini diler.

Aşağıda, İstanbul Sanayi Odası tarafından gazetelere verilen ilâni aynen yayımlıyoruz:

«İstanbul Sanayi Odasından duyurulur.

Termoplastik ve İastik yalıtkanlı kablolar hakkında riayeti mecburi meslekî karar

Madde 1 — A) TS 212 Y — Kabloları

Resmî Gazete 16.4.1966 gün ve 12276 sayılı.

B) TS 833 N — Kabloları

Resmî Gazete 23.5.1972 gün ve 14194 sayılı

C) TS 916 B Kabloları

Resmî Gazete 23.5.1972 gün ve 14194 sayılı.

D) TS 936 F — Kabloları.

Resmî Gazete 23.5.1972 gün ve 14194 sayılı.

Konusunda karşılarında belirtilen tarih ve sayılı Resmî Gazetelerde yayınlanmış bulunan Türk Standardları Hükümlerine, Odamız üyelerinin Belediye hudutları içinde olma kaydı aranmaksızın uymaları zorunludur.

Madde 2 — Oda Yönetim Kurulu, uygulması zorunlu standartlar kapsamındaki maddelerin takip ve kontrolünü yapmaya ve bu husus taki gerekli incelemeleri Oda içinden veya dışından seçeceği eleman veya heyetlere yaptırımı yetkilidir.

Madde 3 — 2'nci maddede yazılı takip, kontrol ve incelemeler sonucu alınacak numunelerin söz konusu standartlara uygunluğunun tesbiti bir laboratuvar muayenesi ni gerektiriyorsa bu muayeneler TSE laboratuvarlarında yaptırılır.

Madde 4 — İşbu riayeti mecbu-

ri meslekî karara aykırı davranışları hakkında 5590 sayılı kanunun 74 ve 77'nci maddeleri uygulanır. Ayrıca, Türk Ticaret Kanunu ile 1705 ve 3018 sayılı kanunların bu konudaki hükümlerinin uygulanması i- çin de gerekli işlemlere başvurulur. 1973 tarihinden itibaren yürürlüğe

Madde 5 — İşbu «Riyeti Mec- girecektir.

«Kooperatifçilik, Standardizasyon ve Paketleme» Konulu Seminer Antalya'da Yapıldı

Ticaret Bakanlığı Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğü'nce, 23-30 Eylül 1973 tarihleri arasında Antalya'da, Türk Alman Kooperatifçilik Eğitim Projesi dahilinde «Kooperatifçilik, Standardizasyon ve Paketleme» konulu bir seminer düzenlenmiştir. Antalya Borsa Salonunda yapılan toplantıya Enstitü müzü temsilen Ziraat Hazırlık Grubu Raportörü Ziraat Yüksek Mühendisi Ariçtan TÖNÜK iştirâk etmiş ve seminerde «Tarımsal Ürünlerde Standardizasyon ve Paketleme» konulu tebliğ sunmuştur.

6 gün süren seminer boyunca her gün biri Alman ve diğer Türk olmak üzere iki konuşmacı tarafından tebliğ sunulmuştur. Seminerde verilen tebliğler şöyledir:

1 — Almanya'da tarımsal kooperatiflerin yapısı, çalışma şekilleri ve organizasyonu ile Türk Alman müşterek faaliyetleri (W. Schiffgen)

2 — Kooperatifçiliğimiz (Nusret Uzgören)

3 — Almanya'da Meyve ve Sebze Pazarlama Usulleri (H. Künkele)

4 — Yaş Meyve ve Sebze İhraçında Standardizasyon (Bekir Manisah)

5 — Meyve ve Sebze Pazarlama Sinda Önemli Mevzuat (H. Künkele)

6 — Yaş Meyve ve Sebze İhraçımıza Genel Bakış (Engin Ural)

7 — Ortak Pazar Meyve ve Sebze Standardizasyonu (H. Künkele)

8 — Tarımsal Ürünlerde Standardizasyon ve Paketleme (Ariçtan Tönük)

9 — Uluslararası Meyve ve Sebze Ticareti (H. Künkele)

10 — Yaş Meyve ve Sebze Muhabafasında Soğuk Depo (Hüsnü Poyraz)

11 — Meyve ve Sebze Pazarlama Sinda Depolama ve Soğuk Tekniği (H. Künkele)

burı Meslekî Karar» İstanbul Sanayi Odası Meclisinin 15 Ağustos 1973 tarihli toplantısında 5590 sayılı kanunun 17. maddesinin C bendini gereğince almıştır.

Madde 6 — Bu karar Ekim çin de gerekli işlemlere başvurulur. 1973 tarihinden itibaren yürürlüğe

Madde 5 — İşbu «Riyeti Mec-

girecektir.

Her tebliğin sonunda konu ile ilgili sorular ve tartışmalar yapılarak, konular derinlemesine incelenmiştir. Seminerde Alman delegelerin yanı sıra Türkiye'den Ticaret Bakanlığı Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğü, Türk Kooperatifçilik Kurumu, İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Türkiye Kalkınma Vakfı, Ziraat Odaları Birliği, Türk Standardları Enstitüsünden katılan delegelerin sunduğu tebliğler dinlenilmiştir.

Enstitümüzü temsilen seminerde katılan Ariçtan Tönük, tebliğin de önce Standardizasyonun anlamını ve faydalarnı izah etmiş ve standardizasyonun tarım alanında etkilerini söyle anlatmıştır: «Tirim ürünlerinde ana kaynak, toprak ve klimatolojik şartlardır. İstenildiği kadar sıhhatli, olgun ve gelişmiş ürün alabilmek ancak bunlara bağlıdır. Bununla beraber, önsafhalarla tabiatın yardımı ile ve büyük çabalar harcanarak elde edilen üstün vasıflı ürünlerde toplama ve depolamanın yanı sıra pazarlamada standardın koyduğu kuralları uygulamak gereklidir.» Tebliğde daha sonra standardizasyonun kooperatifçilik ve ambalajlama ile ilgili hususları açıklanmıştır. Tebliğde ayrıca Türk Standardları Enstitüsünde bugüne kadar hazırlanan standartlar ve bunlardan mecburi yürürlükte olanların adları verilmiştir. Tebliğin sonunda sorulan sorulara cevaben, Türk Standardları Enstitüsünün kuruluşu, görevleri, standart hazırlama usulleri izah edilmiştir.

Seminere katılanlar, seminer süresince, ANT BİRLİK pamuk aham, depolama ve çırçırlama tesisleri ile; Narenciye Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'nin Bahçeleri, Depoları, Packing House'u ve Meyva Suyu Tesislerini gezerek ilgili lerden bilgi almışlardır.

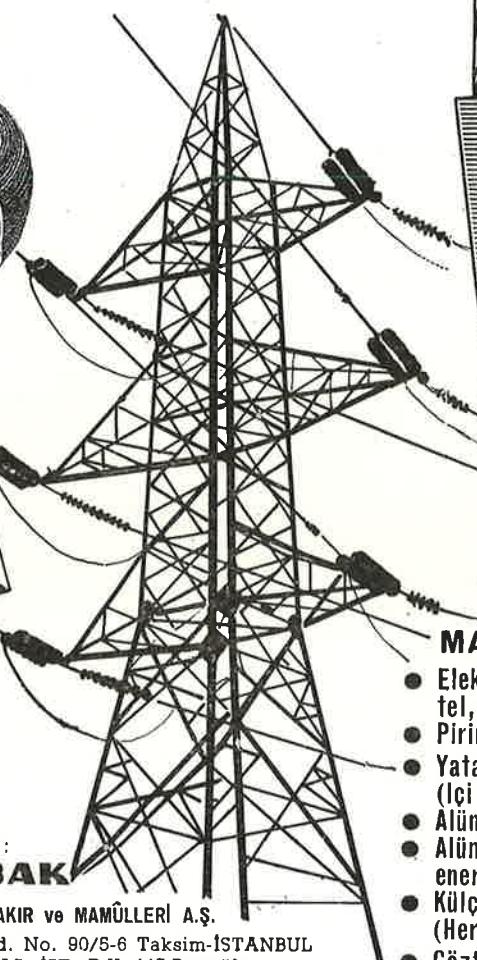

ELEKTROLİTİK BAKIR ve ALÜMİNYUM MAMÜLLERİ İMALİNDE TEK İSİM

RABAK

Elektrolitik Bakır, Pirinç, Alüminyum - Çelik Alüminyum İletken ve Külçe Alüminyum Alaşım imalatı modern tesisleri, tecrübeli personeli ve titiz çalışmayı gerektiren güç bir iştir.

İhtiyaçlarınızı Türk Standardlarına veya Uluslararası diğer standardlara uygun olarak temin etmek istiyorsanız yalnız RABAK mamüllerini kullanınız. RABAK üstün kalitenin sembolüdür.

MERKEZ :
RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMÜLLERİ A.Ş.

Gümüşsuyu Cad. No. 90/5-6 Taksim-İSTANBUL
Telgraf RABAŞ - IST. P.K. 447 Beyoğlu
Telex 22465 RABAKUM - IST. Tel: 45 68 35 Santral: 4 hat

MAMÜLLERİMİZ :

- Elektrolitik bakırdan mamul ; tel, çubuk, lâma ve borular
- Pirinç ; tel, çubuk ve borular
- Yataklık bronz çubuklar.
(İçi dolu ve Boş)
- Alüminyumdan; levha, disk,
- Alüminyum ve çelik alüminyum enerji nakil iletkenleri.
- Külçe alüminyumalaşımlar
(Her nevi)
- Göztaşı. (Bakır sülfat)

KÂĞITHANE FABRİKASI:
Silahlar Cad. 37 Kâğıthane
İstanbul Telefon: 46 70 30

KABLO FABRİKASI:
Koseköy - İzmit
Telefon: 1408

İSTANBUL SATIŞ MAĞAZASI:
Yemeniciler, Koseoğlu İş Hanı
Karaköy - Telefon: 44 81 13

İZMİR SATIŞ MAĞAZASI:
Anafartalar Caddesi No. 143
Telefon: 34 220 - İZMİR

ILÂNCILIK

TSE Hazırlık Gruplarında

A — YENİ KURULAN VE ÇALIŞMAYA BAŞLIYAN TEKNİK KOMİTELER :

- TS 212 «Termoplâstik ve Lâstik Yalıtkanlı Y-Kabloları (Revizyon),
- TS 3 «Örgülü Bakır İletken (Revizyon)
- İndüktans Bobinleri,
- Elektro Teknikte Kullanılan Yalıtkan Zift,
- Örsler,
- Av Fişekleri,
- Tavuk Eti,
- Kasaplık Manda,
- Kasaplık Tiftik Keçisi,
- Kasaplık Hayvanların Parçalanması,
- Bal,

B — HAZIRLIK GRUBUNDA İNCELENMEKTE OLAN TASARILAR :

- Kurşun - Asit Akümülâtörleri İçin Ayırıcılar,
- Beller ve Kürekler,
- Makarna,

C — BİRİNCİ MÜTALAAYA GÖNDERİLEN TASARILAR :

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazlarının (LPG) Taşıma Kuralları,
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazlarının (LPG) Depolama Kuralları,
- Petrol Ürünlerinde Buhar Basıncının Tayini

D — BİRİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR :

- 15 kV'luk Termoplâstik Y - Kabloları,
- TS 863 «Asansörler (İnsan Taşıma İçin, Elektrikli),
- Halatlar (Çelik Telli)
- Boksit Cevherlerinden Numune Alma Metodları,
- Mermerler,
- Dekovil Yolları (Maden Ocaklarında Kullanılan),
- Yığın Halindeki Cevherlerden Numune Alma Esasları,
- Kazan Saç (Çelik) ve Levhaları,
- Çelik Çubuklar,
- Pamuk Balyası,
- TS 325 «Batoryalar (Su Tesisatı İçin) (Revizyon)

E — İKİNCİ MÜTALÂAYA GÖNDERİLEN TASARILAR :

- Dokunmuş Kumaşlarda Dikiş Dayanımı Tayini,
- Domates Suyu,
- Şeftali Nektarı,
- Kayısı Nektarı,

F — İKİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR

- TS 79 «Rondelalar» (revizyon),
- Ham Petrol ve Sıvı Petrol Ürünlerinin Viskoztelerini Tayin Metodu,
- Domates Salçası,
- Taze Fasulye Konservesi,
- Taze Bamya Konservesi,
- Türlü Konservesi,
- TS 308 «Soya (revizyon)»

G — TEKNİK KURUL'A GÖNDERİLEN TASARILAR

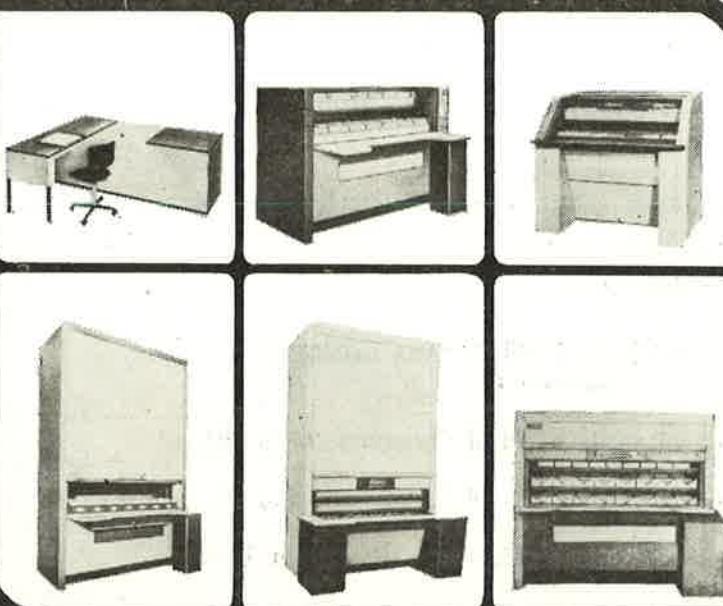
- Taşıt Tesisat Kabloları,
- Eriyen Telli Yüksek Gerilim Sigortaları,
- ISO 2481 «Sanayide Kullanılan Sodyum Klorür-Klor Cinsinden Gösterilen Halojenlerin Merkezimetrik Metodla Tayini»
- ISO 2596 «Demir Cevherleri - Analiz Numurunde Higroskopik Rutubet Miktarı Tayini»,
- ISO 2599 «Demir Cevherlerinde Fosfor Miktarı Tayini»,
- TS 332 «Latekste Toplam Katı Madde Tayini», (revizyon),
- TS 360 «Doğal Ham Kauçukta Yabancı Madde Tayini» (revizyon),
- TS 259 «Kumaşların Duş Altında Yüzey Su Geçirmezliklerinin Tayini» (tadil),
- TS 395 «Kumaşın Yırtılma Dayanımının Tayini» (tadil),
- TS 400 «Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamullerinde Renklerin Peroksit Yıkama Haslığıının Tayini» (tadil),
- TS 475 «Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamullerinde Renklerin Asit Hasıklarının Tayini» (tadil),

DOSYALAMA - ARŞİVLEME
İŞLERİNİZDE
BÜYÜK YENİLİK

ZIPPEL

BÜRO ORGANİZASYONU ELEMANLARI

- DİK DÖNER TERTİBATLI DOSYALAMA ve TASNİF ELEMANLARI
- DÖNER TERTİBATLI KART HAVUZU
- **ZIPPEL** YAZI MASASI ve KOMBİNE KART HAVUZU
- **ZIPPEL** PATENTLİ ÖZEL KLASÖR - DOSYA - MUHAFAZA ZARFLARI

ZIPPEL

lisansı ile

MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş
tarafından imâl edilen

**BÜRO ORGANİZASYONU
ELEMANLARI :**

- Bilumum resmi, sivil ve askeri dairelerde
- Hastane, banka ve kooperatiflerde
- Elektrik, Su, Havagazı ve Otobüs işletmeleri gibi belediye hizmeti yapan kuruluşlarda
- Yüksek sayıda bayilik veya abone teşkilatı olan kuruluşlarda

MUVAFFAKİYETLE KULLANILMAKTADIR.

ZIPPEL BÜRO ORGANİZASYONU ELEMANLARI
Hakkında geniş açıklayıcı bilgi için
MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş
hizmetinizdedir.

MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş

FABRİKA VE DAIMİ SERGİ : KARACA SOK. 11-13 BEYOĞLU - İSTANBUL TEL. SANTRAL 45 22 45
MAĞAZA : CUMHURİYET CADDESİ 223/A HARBIYE - İSTANBUL TEL : 47 79 44 - 47 10 09

AJANSTEK

Ajanstek — 73/143 (144)

TEKNOLOJİ TRANSFER ARACI OLARAK STANDARDLAR

Muzaffer UYGUNER

Teknoloji transferi büyük bir önem kazanmıştır. Son yıllarda konu, uluslararası seminerlerde de ele alınmıştır. Hatta ülkemizde de seminerler düzenlenmiştir.

Teknoloji, çok kullanılan bir kelime olmakla birlikte anlamı pek az kimse tarafından tam bilinmektedir. Bu kavram çeşitli görüş açılarına göre çeşitli biçimde tanımlanmaktadır. Danmarka Teknoloji Servisleri Komitesi'ne göre, teknoloji «bilimsel ve düzenli başka tür bilgilerin pratik sorunlara dizgesel biçimde uygulanması»dır. (1). Bu tanımlama, bize de uygun görülmektedir.

Bu tanım içinde teknoloji, ilk pratik uygulamalarla var olmuş demektir. Ancak, zaman içinde yeni zorluklar karşısında gelişmeler olmuş; bir çok uygulama eskimiştir. Bir yandan da, yeni teknikler bulundukça eskiler ortadan kalmaktadır.

Ekonominin sınırlı olduğu çağlarda teknik bilgi de sınırlıydı teknolojinin transferi de. Usta — Çırak ilişkileri içinde yürütülen zanaat yaşamında usta, bildiği, ustasından öğrendiği tekniği, beceriği çırağına öğretirdi. O çağlarda gerçekten «usta» kişilerin ünleri yaygınlaşır ve onların yanında çalışmak bir bahtiyarlık sayılırdı. «Üstad» olarak anılan bu kişilerden bazıları bugün de dilimizden düşmez. Sözlüğü, Mimar Sinan bundan biridir.

Bugün ise kişilerin yerine firmalar, araştırma kurumları geçmiştir. Teknik bilgi alış verisi bütün dünyada, ulusal sınırları aşarak, iyice yaygınlaşmıştır. Teknik bilgilerin para karşılığı aktarılması da önemli bir sorun çıkarmaktadır oraya.

İngiliz yazarlara göre teknoloji aktarımında şu kanallar söz konusudur:

1 — Lisans ve know - how anlaşmalar;

2 — Yabancı yatırımlar;

3 — Makina ve donanıtı ithali;

4 — Geziler, göçler, öğrencileri ve uzman değişimini ve kişisel ilişkiler;

5 — Yayım (kitaplar, dergiler, filmler, plânlar, standardlar) ve sergileme araç programları;

6 — Teknik yardım programları;

7 — Taklit, kopya ve sınai casusluk (2).

Görülüyorki, standardlar da teknoloji aktarımında bir araç olarak yer almaktadır.

Standardlar, teknik belgelerdir. Bunlarda bir malın yapım özellikleri, bileşimi, deney yöntemleri gösterilir. Bu nedenle, standard kapsamına giren malın nasıl yapılacağı ve yapılırken nelere dikkat edileceği kolayca anlaşılabılır. Bir standard alan, buradan hareket ile mal yapma olağuna sahip olabilir. Ne var ki, standardın kapsadığı teknik bilgiler oldukça eskimiş bilgilerdir. Bu nedenle, standardlar, gelişmiş bir ülke bakımından teknolojik yenilik aracı olarak düşünülemez. Biliñd'gi üzere, teknik yeniliklerin kaynakları arasında, yukarıda da görüleceği üzere, bulgu belgeleri (ihtiyaç beratları) ile teknik bilgi (know - how) anlaşmaları bulunmaktadır.

Bulgu belgesi, yeniliği olan bir konunun korunmasını belirten bir belgedir. Kapsadığı konuya, bütün dünyada yenisidir, diye bakmak gerek. Bulgu belgesi, konusu olan bu yenilik ise belge sahibine bir tekel hakkı yaratır. Elinde böyle bir tekelci belge bulunduranlar ise bunun standard halinde düzenlenip yaygınlaşmasına izni vermeler. Ustalık ve teknik bilgi (know - how) ise daha bulgu belgesine bile bağlanmamış yepyeni bir teknolojiyi kapsamakta demektir. Böyle bir bilgi sahibi olan, herkesin inclemesine açık bulgu tescili bile yapamamıştır. Bu durumda, standardlar, ne gibi olanak sağlar?

Standardlar, bazı hususlarda teknik bilgisi az olanlara bir rehber olur. Ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerin yapımcı veya üreticileri, ülkenin teknik düzeyi de gözönünde tutularak düzenlenen standardlardan büyük ölçüde yararlanırlar. Standardlar, uzun süre yapılan denemeler ve edinçeler sonunda saptanabilen kuralları belirtir. Söz gelisi, yalnızca toleranslar bile uzun bir çalışma sonunda edinilenle re dayanır. Tolerans miktarları hakkında bilgi sahibi olmadıkça

ortaya dört başı mamur bir mal koyabilmek olanağı yoktur. Elde bulunan bir örneği değerlendirmeye kalkışmak Amerika'yı yeniden keşfetmeye benzer. Var olan standardları göz önüne koyup işe koyulmak, temel teknik bilgisi olanlar için, fazla bir yorulmayı gerektirmez.

Eşa ile ilgili standardların biraz eskimiş tekniği getirdiğine kuşku yok. Fakat, deney standardları ya da standardların deneylerle ilgili bölümleri yeni yöntemler getirir. Bu deney yöntemleri, uzun çalışmalar sonunda sağlanmış ve yerleşmiştir. Üzerinde çalışılan yön temelere standardlarda yer verilmek. Yerleştiği kabul edilen yöntemler standard metinlerine girer. Sözlüğü, Çimento Sanayiinde kullanılan RILEM yöntemi standardlara ve Türk Standardlarına yeni girmiştir.

Standardlar da zaman zaman yenilenir. Teknik gelişmeye paralel olarak yapılan bu yenilemelerle da ha yeni bileşimler ve olanaklar getinir.

Sanayimizde teknik bilgi noktasının olduğu bilinmektedir. 18 — 20 Eylül 1973 tarihlerinde Ankara'da yapılan «Gelişmekte olan ülkelere teknolojiyi transferi Semineri»ne Doktor Toan Zeren tarafından sunulan **Türkiyenin Elektronik Endüstrisinde Teknoloji Transferi Sorunları ve Önlemler** adlı tebliğde, bu alana standardlar yolu ile yapılacak teknoloji aktarımına genişçe bir yer ayrılmıştır: «Bu bilgilerin en kısa yoldan endüstriye transferi için akademi kuruluşlarımız ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Türk Standardları Enstitüsü ve Millî Produktivite merkezi» elele çalışması gereklidir. (3) Gene bu bildiride, «Türk Standardları Enstitüsü Akademi Kuruluşları Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü ve diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak elektronik endüstrisi için gerekli standardları sıratle çıkarmalıdır» denilmektedir. (4)

Buradan çıkarabileceğimiz, sonuç, elektronik sanayi alanındaki teknik bilgimizin çok az olmasıdır.

Şunu da belirtelim ki, TSE, elektronik konusunda pek az standard çıkarılmıştır. IEC'nin standart Devamı 27. sayfada)

TÜRK STANDARTLARINA UYGUN KALİTE GARANTİSİ

AJANSTEK

enerji iletiminde hizmetinizdeyiz

DEĞİŞİK TİP VE
KESİTLERDE

TELEFON KABLOSU
TESİSAT KABLOSU
YERALTI KABLOSU
imalâtri ile

YILMAZ KABLO

HER TÜRLÜ TALEBİNİZİ KARŞILAYACAKTIR

Merkez: Okçumusa Cad. 70 - Karaköy - IST. - Telf.: 44 24 52 - 49 35 35

Fabrika: Topkapı, Maltepe Cad. 10/3 - IST. - Telf.: 21 76 22

YILMAZ KABLO

Ajanstek — 73/42 (145)

YENİ Standardlar

- I -

«KABUKLU ve İÇ ANTEPFISTİĞİ» STANDARDLARI

Ariçtan TÖNÜK

Ziraat Yük. Müh.

Yurdumuzda yetişen ve önemli bir ihracat maddesi olan Antepfistiği, özel tadı ve çeşitli kullanılış yerleri ile çok aranılan ve beğenilen bir kuru meyvedir. Antepfistiği

Antep fistiği ağaçları

üçü ağaç, adından da anlaşılabileceği üzere en çok Gaziantep'te yetişmektedir. Bu ilimizin yanı sıra Urfa, Malatya ve Kahramanmaraş'ta da üretimi vardır. Gaziantep iliminin Nizip kazası, Antepfistiği ağaç

Taze ve kabuklu Antep fistiği

larının yarısına yakınındır. Sınırları içinde bulundurmaktadır ve rekoltelerinin çoğunu piyasaya çıkarmaktadır; onu Gaziantep merkez, Urfa merkez ve Birecik kazası, Malatya'nın Besni, Adiyaman ve Kahramanmaraş merkez takip etmektedir.

Antepfistiği ağaçları kendi kendine ürer veya dikilerek yetişirler. Sakız ağaçlarının aşlanması ile elde olunur. Antepfistiği meyvesini dişi ağaçlar verir ve erkek ağaçlar, tozlanma suretiyle dişilerin meyve bağlamalarını sağlar. Yurdumuzda yıllara göre Antepfistiği ağaç sayısı ile üretim miktarı aşağıda gösterilmiştir:

Yıllar	Ağaç Sayısı	Üretim Ton
1960	8.413	11.900
1962	10.126	5.100
1964	10.500	6.000
1966	11.220	15.000
1967	11.520	8.500

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü, 1968 İstatistik Yıllığı,

Antepfistiği piyasaya iki şekilde çıkmaktadır:

1 — Kavlak, üstünde çok ince sert bir kabuk bulunan baş tarafı çitlatılmış ve açılmış fistiktir.

2 — İç fistık, kavlakların sert kabukları çıkarılarak meyvanın soyulmuş halidir.

Bu iki tür de ya çiğ veya tuzuylu ya da tuzsuz olarak kavrulmuş halde piyasaya arzedilir.

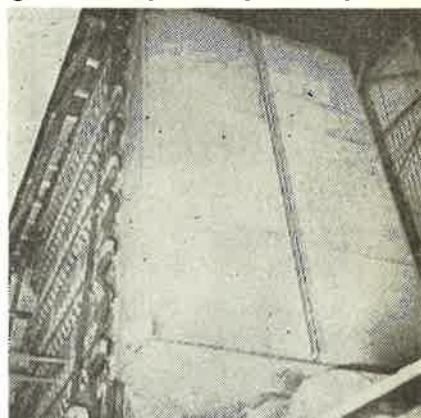
Antepfistıkları Ağustos ayı içinde olurlar. Eylül sonuna kadar da toplanırlar. Ağaçtan salkım halinde tipki üzümde olduğu gibi toplanan fistıklar sergi yerlerine getirilirler ve sergide yayilarak 7 - 8 günde kurutulurlar. Sergiden kaldırılan Antepfistıklarının üzerinde bildiğimiz sert kabukları saran, bir

üst kabuk daha vardır, bu fistıklara «kabuklu naturel fistik» adı verilmektedir. Naturel fistıklar, üst

Güneydoğu Birlikleri'nin Gaziantep'teki işleme tesisi

kabuklarından ayrılmak üzere bir süre suda ıslatılırlar. Değirmen tısha benzer bir taşın altında sürütmeye bırakılarak üzerlerindeki kabuk çıkarılır, kabukları soyulur ve kurutulur. Sert kabuğu ile kalan bu fistıklara «kavlak» adı verilmektedir. Kavlak fistıklarının uçları genellikle açıktır. Açık olmayanlar,

Antep fistiği kurutma makinası

sıkıştırılarak uçları aralıklı bir dumra sokulur. Bu işe çitlatma denilmektedir.

Çok besleyici bir meyve olan Antepfistiğinin ihtiya ettiği maddelerin yüzdesi aşağıda gösterilmiştir.

(Devamı: 27. Sayfada)

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

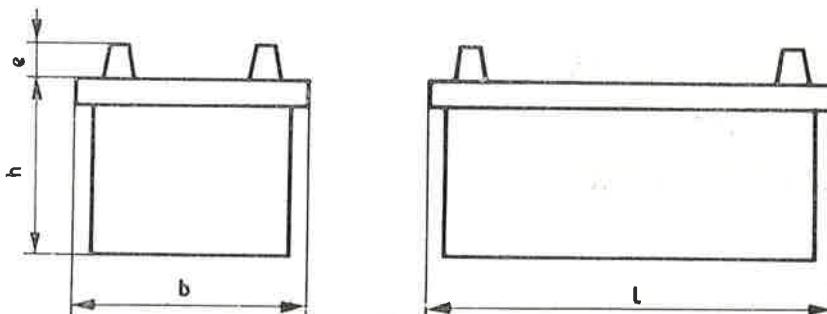
NİSAN 1973
BİRNCİ BASKI

YOL VERME KURŞUN - ASIT AKÜMÜLATÖRLE-
RİNİN ESAS BOYUTLARI VE HÜCRELERİNİN
DÜZENLENMESİ

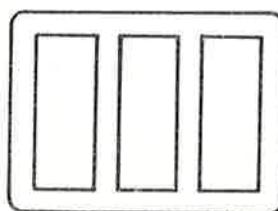
TS 1353/1

Principal Dimensions and Arrangement of Cells for
the lead - Acid Starter Batteries

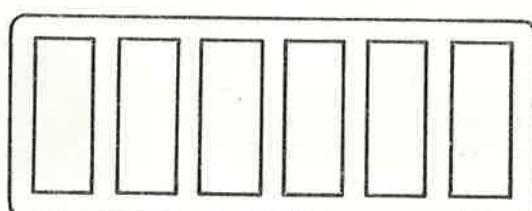
UDK 621.355.202

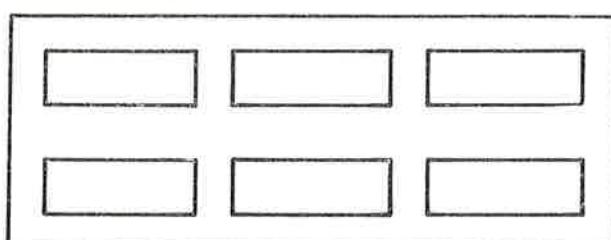
Esas boyutlar.

Hafif taşıtlar için 6 V luk batarya hücrelerinin düzenlenmesi.

Hafif taşıtlar için 12 V luk batarya hücrelerinin düzenlenmesi.

Ağır taşıtlar için batarya hücrelerinin düzenlenmesi.

Kurşun Asit Akümülatörler Standardları

Standard Dergisinin değerli okurları çok iyi biliyorlar ki, TS 12 olarak «Kurşun Asit Akümülatör» diye bir standard 1959 yılında yayınlanmış ve yürürlüktedir. Buna rağmen «yeni Standardlar» başlığı altında bu yazı da nereden çıktı? Yoksa televizyon yayınlarındaki feza yolculuğunda asırlarca önceki bir olayı zaman şeridini geri döndürerek yeniden olayı yaşamak ve ya yayın programı bulunamayınca eski bir bandı seyirci ya da dinleyiciye sunmak gibi Standard Dergisi de yayın konusu bulunamayınca eskiden yayınladığı bir yazısı mı yayınlıyor? diye düşünebilirsiniz.

Ancak şunu sizlere arz etmek isteriz ki, Kurşun Asit Akümülatör Standardı, bu akümülatör imalatındaki baş döndürücü gelişme nedeni ile Türk Standardları Enstitüsü de, bu standardı revizyona tabi tutmak zorunda kaldı ve her birisi TS 12 den daha hacimli,

- Sabit Tesis,
- Yol vermek,
- Cer,

kurşun asit akümülatörleri olmak üzere üç yeni standart hazırlamaya mecbur kaldı ve oldukça uzun süren bir çalışma sonucunda oldukça ileri teknigi kapsayan bu standardları Akümülatör imalatçılarının akümülatörle ilgilinen ilim kurullarının ve akümülatör kullanıcılarının hizmetine arz etti.

Bu üç standardın da siz okuyularımıza tanıtılması için, belki de sadece içerisindeki başlıklarını sıralamamız yetişecektir. Ancak biz biraz daha açıklamakta fayda gördüğümüz noktalarda ve sizleri sıkmadan, durmaya çalışacağız.

SABİT TESİS KURŞUN — ASIT AKÜMÜLATÖRLERİ

Standardın konusu, her Türk Standardında olduğu gibi takdim olunduktan sonra not olarak «Bu standarda, ayrıca sabit tesis kurşun — asit akümülatörlerinin yerleştirme, doldurma ve boşaltma ve çalışmaları ile ilgili kuralları açıklayan kılavuz niteliğinde bir bölüm de Ek: 1 olarak eklenmiştir.» denilmektedir.

Tarifler bölümünde akümülatör, Plaka, Aktif madde, Pozitif plaka, Negatif plaka, Elektrolit, Hücre, Kurşun — Asit hücresi, Hücre ge-

Kemal TAN
TSE Elektrik Haz.
Grubu Üyelerinden

rilmeli, Üstün yetenekli hücre, Batarya, Plaka, Ayırıcı, Doldurma, Koruyucu doldurma, Sürekil tamamlama doldurması, Boşaltma, Kapasite ve Anma Kapasite, Verim (enerji ve akım verimleri) teknigin son gelişmelerine göre tarif edildikten sonra Boma Derecesinin tarifi yapılmakta ve not olarak da «Bome derecesi, yoğunluğa bağlı olacağı ve :

$$Bome \text{ derecesi} = 145 (1 - \frac{\text{yoğunluk}}{\text{formülü}})$$

formülü ile yoğunluğun verildiği sıcaklıklı bome derecesi elde edileceği belirtilmiştir.

Sınıflandırma ve özellikler bölümünde bilhassa özellikler, oldukça değişik özelliklerin açıklaması bakımından TS 12 den çok farklı bulunmaktadır. Malzeme özelliklerinin maddelerinde Plakalar Kurşun — Monoksit'in ve kurşun içerisinde bulunmasına izin verilebilecek yabancı maddeler ve miktarı da belirtilerek gösterilmiştir. Bundan sonra, her üç akümülatör için müşterek bulunan:

- Yassı Plaka,
- Tüplü Plaka,
- Çok Genişletilmiş yüzeyli (Plante) Plaka.

Açıklanıldıkten sonra, Ayırıcılar, Elektrolit ve Mahfazanın özellikle üzerinde durulmaktadır.

Standardın bundan sonraki bölümü olan Hazırlama ve Yapım ile ilgili muayene ve deneyler madde içinde boyutların mutayenesi mahfazaların sızdırmazlık muayenesi ve elektrolitin muayene usulleri ne deyinildikten sonra:

- Yalıtkanlık Deneyi,
- Kapasite Deneyi,
- Verim Deneyi,

Ve bu deneylerin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi açıklanmaktadır.

Bundan sonra piyasaya arz, işa retleme, ambalajlama, çeşitli hükümler ve Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük Hükümlerine göre yapılacak işlem her Türk Standardında olduğu gibi yer almaktır ve Ek: 1 olarak da bu

akümülatörlerin Yerleştirme, Doldurma ve boşaltma işletme ve çalışmalar ile ilgili kurallar gösterilmektedir.

YOL VERME KURŞUN — ASIT AKÜMÜLATÖRLERİ

Bu standardda da bir önceki standardda olduğu gibi konu ve tarifler sıralanmakta ancak sabit tesis kurşun asit akümülatörü standardından farklı olan yönlerine de genilmek yeterlidir.

Bataryanın tarifinde Kuru Doldurmali (şarjlı) batarya ile Sulu Doldurmali (şarjlı) batarya tarifi yapılmakta Hücre Köprüsü, Kutup Baları, Tapa tarif olunmaktadır. Ayrıca sıcakta ve soğukta Hızlı Boşaltma Kapasitesi için özel tarifler yapılmaktadır.

Sınıflandırma ve özellikler bölümde ise bu akümülatörler önce Alçak, Orta, ve Yüksek (tek sıra veya çift sıra) boylu olmak üzere 4 tipe ayrılmakta ve özellikler bölümünün maddelerinde, bütün özellikler Yol Verme Kurşun Asit Akümülatörünü uygun olarak açıklanmıştır. İşletme ve çalışma özellikleri,

- Kapasite,
- Yol Verme,
- Boşaltma Niteliği,
- Bekleme Kaybı
- Dayanım.

başlıklar altında toplanmıştır.

Standardın Hazırlama ve Yapım ile ilgili Muayene ve Deneyler bölümünde ayrılacak numunelerin 2/4'ü sırası ile,

- Anma Kapasitesi,
- Sıcakta Yol Verme,
- Soğukta Yol Verme,
- Bekleme Kaybı,
- Doldurma,

deneyle 1/4'ünün «İşletme» ve sonuncu 1/4'ü ise,

- Sızdırmazlık,
- Soğuga ve sığa dayanma,
- Sarsıntı,

deneyle ilden geçirileceği ayrıca Kuru Doldurmali Akümülatörler için uygulanacak deney Bekleme Kaybı ve İşletmeye Başlama deneyleri ile 12 V. luk akümülatörler «Zorlama» deneyi uygulanacağı açıklanır.

Bundan sonra bütün akümülatörler için genel olan deneylerin (Devamı: 27. Sayfada)

Memleketimizde takım sanayinin rakipsiz öndert

MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

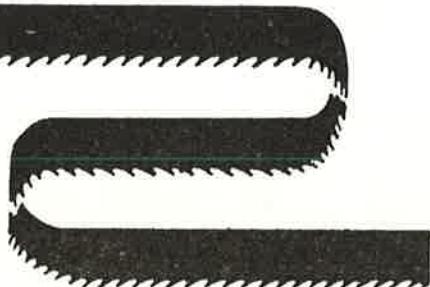
UDDEHOLM SANDVIK MARTİN MILLER MERKUR
(İsveç) (İsveç) (Avusturya)

- şerit
testereler

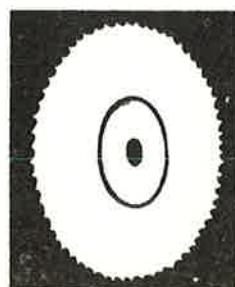
- makina
testere ağızları

- Çift ve Tek-Kartal
(Avusturya)

- şerit
testereler

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el
testeresi ve
pala testereler
- katrak, kütük ve
daire testereler
- kepenk yayları

ayrica

MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

- MAKİNE TESTERESİ

MTE •

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çeliği
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çeliği
- HSS-Yüksek vasıflı
hız çeliğinden demir
el testereleri

- EL TESTERESİ

MTE •

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslim edilemeye amadedir
DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre İmal
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini taizdir

Acentesi:

Metal Ticaret T. A.Ş.

Tünel Caddesi, Transtürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 - Telg.: METURAŞ - İst.
Ankara Mağazası: Çankırı Cadde 15/A, Tel.: 11 09 82
Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİİ Koll. Şti. Fevziipaşa Bulvarı 65/1, Tel.: 38 563
Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Gazi Caddesi 53, Samsun, Tel.: 20 52
Güney Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Atatürk Bulvarı, Burdureoğlu Apt. Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

E.C.E.'nin Kuru ve Kurutulmuş Meyvelerle İlgili Eksperler Grubunun Türkiye Toplantısı Üzerine

Hasan Tahsin EROL

Ziraat Yük. Müh.
TSE Yönetim Kurulu Üyesi ve
Ziraat Hz. Gr. Başkanı

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun, Kuru ve Kurutulmuş Meyvelerin Standardizasyonu Uzmanlar Grubu'nun 20. Dönem Toplantısı, 12 — 16 Mart 1973 tarihlerinde Cenevre'de yapılan 19. Dönem toplantısında, Türk Delegasyonunun vaki teklifi üzere, 6 — 12 Eylül 1973 tarihleri arasında Türkiye'de yapılmıştır.

Eksperler Grubu toplantısı 6 Eylül 1973 günü Türk Standardları Enstitüsünde başlamış ve toplantıya; Almanya, Fransa, İspanya ve Polonya delegeleri ile A.E.K. Sekreterya görevlileri katılmıştır. Memleketimizi temsilen katılan hemette Türk Delegasyonu'nu, T.S.E. Ziraat Grubu yanında, ayrıca A.Ü. Ziraat Fakültesi, Tarım Bakanlığı, İGEME, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliği temsilcileri temsil etmişlerdir.

Yapılan bir konuşma ile toplantı resmen açılmış ve yabancı delegelere, hoş geldiniz demilerek toplantının başarılı geçmesi dileğimizdir. Daha sonra gündeme gelerek, raportörlüğünü ülkemizin yaptığı «İç Antepfistiği» standard tasarısunın incelenmesine başlanmıştır. Delegelerin yaptıkları teklifler dinlenmiş ve tasarımın son şeklini almasına gayret edilmiştir. Müteakiben «Kabuklu Antepfistiği» «İç Tatlı Badem» ve «Kuru Erik» standardlarında yapılmak istenilen değişiklik teklifleri incelenerek, kabul edilmiştir. Görüşmeler bütünü gün sürmüştür. Akşam Enstitü Kafeteryasında yabancı delegeler şerefine bir kokteyl verilmiştir. Gayet samimî bir hava içinde geçen kokteylde konuşulan en önemli konu yine Antepfistiği olmuştur.

Delegelere ertesi gün Enstitümüzün Lâboratuvarları ve idare binaları gezdirilerek bilgi verilmiştir. Delegeler bu gezi sırasında Enstitü'yü çok beğendiklerini samimi bir dille ifade etmişlerdir.

Müteakip günlerde delegeler Antepfistiği bahçeleri ve işleme yerlerinde tetkiklerde bulunmak üzere, Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'nin misafiri olarak Gaziantep'e götürülmüştür.

Bu arada, yol üzerinde bulunan Nevşehir, Ürgüp ve Göreme'deki tarihî eserler, yerleşim bölgeleri, peri bacaları, tabii soğuk depolar hayranlıkla izlenmiştir. Gaziantep'te önce Ziraat Araştırma Enstitüsü'nün Antepfistiği bahçelerinde tetkiklerde bulunulmuş, ilgililerin verdiği bilgiler dikkatle dinlendikten sonra fistığın ağaçtan hasadından itibaren sergilerde kurutuluşu, sap ve kabuklarının birbirlerinden ayrıılıği ilgi ile izlenmiştir. Gaziantep'te ayrıca Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin işleme ve depolama tesisleri ile idare binaları da ziyaret edilmiştir. Bu arada Birlik ilgilileri tarafından, birliğin 1940 yılında 15 ilde kurulduğu ve 1968'e kadar yalnızca Fıstık Birliği olarak faaliyet gösterirken daha sonra tarımsal ürünlerde ait Kooperatif Birliklerini de çalışma alanlarına dahil ettiklerini izahat faydalı olmuştur. Ayrıca Birliğin yeni inşa ettirmekte olduğu ve 1974 yılı içinde hizmete gireceği bildirilen yeni fıstık işleme ve depolama tesisleri de gezilmiştir. Bu tesislerin hizmete girmesi ile daha çok fıstık işleme imkânının olacağı, ihracatın artacağı ve millî ekonomiye olan katkıının da yükseleceği ilgililerce müsahade olunmuştur.

Gaziantep'te iki gün süren bu teknik ve teknik geziden sonra delegeler, gösterilen ilgi ve misafirperverlikten dolayı teşekkür ve memnuniyetlerini bildirerek ülkemizden ayrılmışlardır.

Avrupa Ekonomik Komisyonunun Kuru ve Kurutulmuş Meyvelerin Standardizasyonu Uzmanlar Grubunun gelecek toplantısı, Alman delegasyonunun daveti üzerine Nisan 1974 de Hamburg'da yapılacaktır.

Sonuç olarak; Antepfistiği toplantısının Türkiye'de yapılması en büyük faydası, özellikle tüketici ülkeler tarafından ısrarla üzerinde durulan tip, sınıf karışması ve yabancı maddelere ilişkin toleransların indirilmesi konusu gerek bahçelerde ve gerekse işleme tesislerinde bizzat yerinde yapılan incelemelerle memleketimiz lehine olumlu istikamete sokulmuştur. Bundan ötürü çalışmaların memleketimiz lehine sağlayacağı gelecek teki faydalalar büyük çapta ilgililerin memnuniyetini mucip olmuştur. Toplantıya katılan yabancı ve Türk işbirlikçilerin sağladıkları müsbet katkılardan dolayı kendilerine teşekkürü Türk Standardları Enstitüsü adına bir borç biliriz.

TÜRKİYE TİCARET ODALARI, SANAYİ
ODALARI VE TİCARET BORSALARI
BİRLİĞİ'NİN YAYIN ORGANI

TÜRKİYE
İKTİSAT GAZETESİ

Dünya'da ve Türkiye'de cereyan eden ekonomik olayları ve bunların neticelerini en doğru şekilde aksettiren gazetedir

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'NE

ABONE OLUNUZ.

Müracaat Adresi :
Atatürk Bulvarı No. 149, Bakanlıklar - ANKARA

KILIÇOĞLU

**Toprak Sanayii ve Ticareti Anonim Şirketi
ESKİŞEHİR**

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğası Fabrikaları

**HER NEVİ KIREMIT, TUĞLA
VE ATEŞ TUĞLALARI**

EN İYİ KALİTELİ MALLARIYLE DAİMA

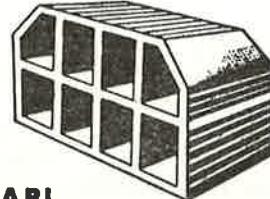
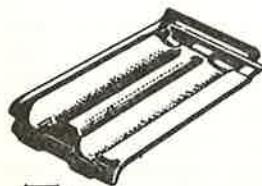
MÜŞTERİLERİNİN EMRİNDEDİR

**Adres : Posta Kutusu 7
Bursa Caddesi No : 21
Eskişehir**

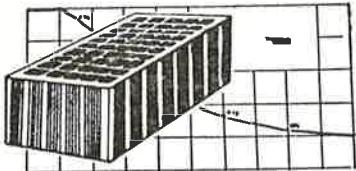
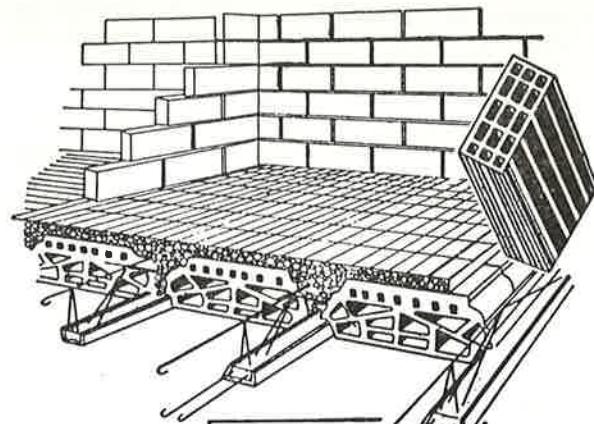
**Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 13 64 — 21 05 — 41 99**

**Not : Yapı Endüstri Merkezi'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki Standlarımız ve OR-AN Yapı
Endüstri Merkezi'nin Ankara Sergisindeki Standımızı görünüz.**

Standard — 147

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

SATIŞ ŞUBELERİ :

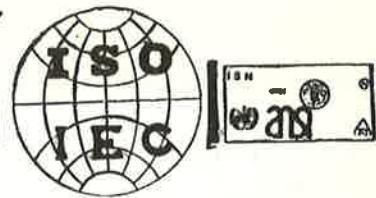
İSTANBUL Meclisi Mebusan Cad. Arhan Salıpazarı - İstanbul
☎ : 49 58 02 - 44 81 29

KADIKÖY MühürdarFuat Bey Sokak 1. Hanı kat 1
Kadıköy - İstanbul ☎ : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK
Meclisi Mebusan Cad. Arhan
Salıpazarı - İstanbul
☎ : 45 50 00

Standard — 148

Standard Dünyasından Haberler

1973 ISO Genel Kurulunun yapıldığı Washington'daki Sheraton - Park Otel

ISO Genel Kurulu Washington'da Toplandı

Üç yılda bir toplanan ve geçen toplantılarını 1970 yılında Ankara'da yapmış olan ISO, (Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı), 1973 yılı Genel Kurulunu 4-14 Eylül tarihleri arasında Washington, D.C. de yapmıştır. ISO üyesi 73 memleketin katıldığı bu toplantıda, Enstitümüz, Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan Vekili ve Genel Sekreterden oluşan üç üye ile temsil edilmiştir. Ayrıca Washington'daki Büyük Elçiliğimiz Ticaret Müşaviri Ekrem Geriş, Yardımcısı Halil Erden ve Mali Müşavir Yardımcısı Ertuğrul Şenay da Türk Heyetine katılmışlardır.

Başkan Faruk A. Sünter'in New

York'a yaklaşırken uçakta bir kriz geçirmesi ve New York'ta hastaneyeye kaldırılması, büyük üzüntü yaratmıştır. Kongreye katılan üyeler, kürsüde yeri boş kalan eski ISO Başkanı Sünter'in durumunu devamlı sormak ve üzüntülerini belirtmek suretiyle kendisine karşı duydukları saygı ve sevgiyi ifade etmişlerdir (*)

Washington'da, toplantı odaları ve konferans salonlarıyla meşhur Sheraton Park Otelde bir araya gelen 1000 den fazla deleğe, 4-14 Eylül tarihleri arasında uluslararası standarizasyon çalışmalarının temel prensiplerini, üyelerle olan ilişkile-

ri, malî konuları, uluslararası ticaret ve sanayide standardizasyon yoluya dar boğazlarının giderilmesi tedbirlerini bütün yönleriyle görüşmüştür, bu arada, ISO Plânlama Komitesinin, ISO-Konseyinin ve ISO-Geliştirme Komitesinin toplantıları yapılmıştır.

Bu çalışmalara papralel olarak ISO'nun 15 Teknik Komitesi ve Alt Komitesi; vida biçimleri; civata ve somunlar; birimler ve semboller; çelik, katı madeni yakıtlar; saç levha ve tel ölçüleri; bankacılık işlemleri; hava - su kirlenmesi gibi çok değişik konularda, muhtelif standardların hazırlanması ve önemli hususların taraflarca görüşülmesi amacıyla, toplantılar yapmıştır. Ele alınan konular arasında hava kirlenmesi, su kirlenmesi ve çevre sağlığı konularında bütün dünyayı ilgilendiren, tabiatı ve insan hayatını tehdit eden zararlı maddelerin tayin metodları üzerinde de önemle durulmuştur. Kükürt ve azot bileşiklerinin, civa ve kursunlu maddelerin katran ve fenol türevlerinin hangi oranlarda insan hayatıza za-

ISO Washington Genel Kurulu sırasında, yukarıda fotoğrafı bulunan NBS tesisleri de gezildi.

(*) Konsey ve Genel Kurul ISO eski Başkanı Sünter'e hastahaneye geçmis olsun telgrafları göndermişlerdir

garantisi ile

**qüvenebile.
ceqiniz
kablo**

an-ka

an-ka

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
OKÇUMUSA CAD.
BANKALAR SARAYI
KARAKÖY
TEL : 44 73 07 - 49 01 37

**kauçuk ve pvc izolasyonlu
yeraltı, yerüstü, enerji,
tesisat ve gemi kablo-
ları ile,
her nevi kablolar ...**

rarlı olduğu, muhtelif ülkelerde yapılan araştırma sonuçlarının değerlendirilmesi, karşılaştırılması ve münakaşası suretiyle tartışılmıştır. Hazırlanan standard tekliflerinde, atmosfere milyonda 1 ilâ 100 oranında karışan bazı gazların analiz metodları, klâsik metodların duyarlılığı, modern metodların uygulama sonuçları üzerinde önemle durulmuştur.

Teknik konularda tertip edilen geziler arasında NBS (National Bureau of Standards) laboratuvarları da kongre üyelerine gezdirilmiş, nükleer reaktörden, en duyarlı elektronik ölçü aletlerine kadar modern cihazlarla teçhiz edilen bu laboratuvarlar üzerinde geniş izahat verilmiştir. Dünya Standardizasyon çalışmalarında bilhassa ölçü ve tayin metodları konusunda şöhret yapmış olan bu laboratuvara sayısız deney cihazları ve pilot tesisler üyelere tanıtılmış ve bunların resimlerinin çekilmesi tamamen serbest bırakılmıştır. Gaz karışımının spektroskopî veya kromatografi metodlarıyla analizi, cihazların kalibrasyon teknigi, havada mevcut azot oksitlerin, kükürd oksitlerin, civa ve kurşun bileşiklerinin mikro ölçülerde tayini metodları deney aletleri kullanılarak üyelere tanıtılmıştır.

Muhtelif seminerler tertip edilerek, seminer konularının birer panel tarafından münakaşası yapılmış, bu arada dinleyicilerin soruları cevaplandırılmıştır. Seminerler su konularda seçilmişdir:

- Uluslararası standardların dünya ticaretine yoğun etkisi,
- İnsan sağlığı ve emniyet kuralları üzerine standardlar,
- Dünya'da metrik standardlara yönelik,
- Yönetmeliklerde yer alan standardlar; uygulamanın hukuki ve diğer yönleri,

Cök kalabalık grupların katıldığı bu seminerler Ticaret Bakanlığı Konferans Anfisinde yapılmıştır. Amerika, Kanada ve İngiltere'nin metrik sisteme yönelmiş oldukları, uygulamanın hızla ilerlediği yetkililerin verdiği etrafı izahattan anlaşılmıştır.

Kongrenin son günü, âdet olduğu üzere seçimlere tahsis edilmiş, ayrıca 4-14 Eylül tarihleri arasında kongrenin yaptığı çalışmalar ve alınan sonuçlar özetlenmiştir.

Seçimlerde, ISO Başkanlığına aslen İsveç'li Dr. Ake T. Vrethem seçilmiştir. Dr. Vrethem muhtelif şirketlerin genel müdürlüğünü, yönetim kurulu başkanlığını yapmış olan, bilhassa İskandinav memleketlerinde yakinen bilinen bir kişidir. Ana dilinden başka İngilizce,

ISO Başkanlığına İsveç'li Dr. Ake T. Vrethem Seçildi

Önümüzdeki dönemde Uluslararası Standardizasyon Teşkilâti (ISO) na, halen İsveç Standardlar Enstitüsü'nü yönetmekte olan İsveç sanayicilerinden Dr. Ake T. Vrethem Başkanlık edecek.

14 Eylül 1973 günü Washington'da, üç yılda bir yapılması olagân olan Genel Kurul toplantısında, şimdiki ISO Başkanı Dr. Francis LaQue (ABD) nin yerini alarak uluslararası standardlar koordinasyon faaliyetlerini yönetmek üzere seçilmiş bulunan Dr. Vrethem, üç yıl sürecek başkanlık görevine 1 Ocak 1974 gündünden itibaren başlayacaktır.

Dr. Vrethem İsveç'in en büyük sanayi teşebbüslerinden biri olan ASEA Grubu'nun Genel Müdürü olup, 1969 — 1971 yılları arasında ISO Konseyinde İsveç'i temsil etmiş ve Konsey'in İcra Komitesinde görev almıştır.

1967'den beri Uluslararası Ticaret Odası Konsey üyeliğinde bulunan yeni başkan, İsveç Sanayi Federasyonu İcra Komitelerinde ve İsveç Genel İhracat Birliğinde 20 yıl kadar görev yapmış ve 1973 yılında her iki görevden de istifa ederek ayrılmış, 1967'den 1972'ye kadar İsveç Elektrik Malzemesi İmalâtçıları Birliği'ne başkanlık etmiştir.

1934 yılında İsveç'in Stockholm'da bulunan Kraliyet Teknoloji Enstitüsünden mezun olan Dr. Vrethem, İsveç Devlet Enerji Kurulu'na intisap etmiş ve bu görevde henüz 32 yaşında iken baş mühendisliğe terfi ettiler, 1948'de görevi başladığı ASEA'daki bugünkü mevkiiini 1961'den bu yana muhafaza etmiştir.

Dr. Vrethem meslek hayatı boyunca standardizasyon faaliyetlerinin gelişmesinde aktif görev almış, elektroteknik konuları ile ilgili çeşitli komitelere başkanlık etmiş ve Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) toplantılarına İsveç delegesi olarak katılmıştır.

Ayrıca, İsveç Mühendislik Bilimleri Akademisi Üyesi, aynı akademinin elektroteknik bilimleri bölümü başkanı, ve şimdiki adı «Elektrik ve Elektroteknik Mühendisler Derneği» olan Amerikan Elektrik Mühendisler Derneği'nin de üyesi olan Dr. Vrethem'e 1969'da İsveç'in Gothenburg şehrindeki Chalmers Teknoloji Enstitüsü tarafından fahri doktorluk ünvanı verilmiştir.

Nervürlü

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

INSTITUT TURC DE NORMALISATION TURKISH STANDARDS INSTITUTION

10 EX-14 1970

Y3EK0.M4. 023

TÜRK STANDARDLARINA UYGULANAN
DEVAMIYAHESI

Oturulma mevzuatı 1974, İsmir Metalürji Fabrikası T.A.S. ile Eski-
Beton Çubukları standardının devrede firmanın burdan böyle TS 708
Beton Çelik Çubukları standardının uygun olarak yapacağı, III a Tipi Her türlü
çelik çubukları, 8 TS - 708 / III a
100 / III a

- | | Celik
Cubuk | 8 TS - 700 | /III a |
|-----|----------------|-------------|--------|
| 1) | Celik
Cubuk | 10 TS - 700 | /III a |
| 2) | Celik
Cubuk | 10 TS - 700 | /III a |
| 3) | Celik
Cubuk | 12 TS - 700 | /III a |
| 4) | Celik
Cubuk | 14 TS - 700 | /III a |
| 5) | Celik
Cubuk | 15 TS - 700 | /III a |
| 6) | Celik
Cubuk | 15 TS - 700 | /III a |
| 7) | Celik
Cubuk | 20 TS - 700 | /III a |
| 8) | Celik
Cubuk | 22 TS - 700 | /III a |
| 9) | Celik
Cubuk | 24 TS - 700 | /III a |
| 10) | Celik
Cubuk | 26 TS - 700 | /III a |

Uzunluk 755 marmara
bu masiflardi TSE elementleri
kontrol ve su

Aynı sözdeşenin ligini
gerci isletme sırname ve gerci piyasa
steve bu dünden rüştümleri standartlara aykırı
veya yerlerinde yeterli olmamış suriyile olsalar
dir. 505 konumlu naşırler üzerindeki T.C. Karakam.
bunların standartlarına uy-
gunluklarını gösterirler bir garantii igerilebilir.
Keyifli vanaçlara başlangıç tayfurulur.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Rıfat HENDİ
MÜLLÜ İSPAHİYAR

EF/10.10

EE/JO.10
Ticari adres: STANDARD - ANKARA; Posta adresi: NEVŞEHİR CADDEİ 112 - YENİMAHİR; Tel: 1791 14 (5 Mülk)
İş saatleri: 08:00-18:00 - İstirahet: 12:00-12:30 - İstirahet: 17:00-17:30 - İstirahet: 18:00-18:30 - İstirahet: 19:00-19:30

**Metaş Nervürlü İlla Çeliği
Türk Standartları Enstitüsünün
Garantisine sahip yegâne
insaat çeliğidir.**

METAS İZMİR METALURJİ FABRIKASI T.A.S.

P.K. 458 İzmir Telgraf. METAS-İzmir Telefon. 39740

Standard — 150

Fransızca ve Almanca da konuşmaktadır. Bilindiği üzere, Sayın Faruk A. Sünter'in ISO Başkanlığı görevi 1970'de sona ermiş, bu görevde Ankara'da Dr. F. LaQue seçilmiştir. Şu anda Dr. F. LaQue'da görevi Dr. Vrethem'e devretmek üzeredir.

İkinci seçim ISO Konsey üyesi seçimi idi. TSE'nin de dahil olduğu adayların sayısı yirmiye yaklaşmıştır. Gizli oylama sonucunda Türkiye, Almanya, Meksika, Çekoslovakya ve Rusya'nın konsey üyeliğine seçildiği açıklanmıştır. Bu sonuç şüphesiz TSE için büyük bir başarıdır. Tüm üyelerin güvenini sağlamış ve ISO'ya yön veren Konseyin üyeliğine üçüncü defa seçilmiş olmak, bu ülkelerin TSE'ye verdikleri değerin bir işaretidir. Bu güvene lâyık olabilmek için TSE'nin ISO Konseyinde çok çaba yapılması gerekmektedir.

«STANDARDİZASYONUN EKONOMİK GELİŞMEDEKİ ROLÜ» KONFERANSI MEXICO CITY'DE YAPILDI

Washington toplantıları 14 Eylülde sona ermiş, ISO, Birleşmiş Milletler UNIDO teşkilatı Meksika Standardlar Genel Direktörlüğünün de iştiraki ile tertip edilen «Standardızasyonun Ekonomik Gelişmede Rolü» konulu, bilhassa gelişmekte olan ülkeleri ilgilendiren konferans, 16 Eylülde Mexico City'de başlamıştır. Bu konferansa 31 ülkenin standardlar enstitülerinden 54 üye, Meksika'dan 60 sanayici ve teknik eleman, ayrıca 70 gözlemci katılmışlardır.

Bilindiği gibi, ISO bir süreden beri gelişmekte olan ülkelerin standardızasyon problemleriyle daha yakından ilgilenmek lüzumunu hissetmiş ve bu konuda bazı çalışmalara girişmiştir. 5-7 Eylül tarihlerinde Washington'da düzenlenen ISO Konseyi, gelişmekte olan ülkelerin standardızasyon faaliyetlerinin gelişmesinde karşılaşlıklarını güçlüklenmeli çözümü için yeni bir ünite teşkiline karar vermiştir. Mexico toplantılarında bu ünitenin çalışma esasları üzerinde durulmuş ve pratik tavsiyeler değerlendirilmiştir.

Daha önceden tesbit edilen konferans konuları üzerinde paneller tertip edilerek tartışılmıştır. Bu konular şunlardır:

— Gelişen Ülke Ekonomisinde Standard Hazırlık Gruplarının Görevleri,

— Standardızasyon ve İhracati Gelişme,

— Teknoloji Transferinde Standardızasyonun Rolü,

— Gelişen Ülkelerde Standard Uygulamasını Teşvik Eden Tedbirler,

— Gelişen Ülkelerde Standardızasyonda Eğitim, Öğretim ve Enformasyon,

TSE'nin de «Standardızasyon ve İhracati Gelişme» konusunda bir tebliğ vererek katıldığı bu konferanslar çok ilgi çekici olmuş, gelişen ülkelerin tecrübe ve teklifleri değerlendirilmiştir. Beş gün süren toplantılar sonucunda şu hususlarda fikir birliğine varılarak kararlar alınmıştır:

— Millî gelişme programları içerisinde, her standardlar enstitüsü, kendi hükümetini, standardızasyonun önemi yönünden uyarmak zorundadır. Bilhassa o ülkenin planlama teşkilatı ile yakın işbirliği sağlanarak hazırlanan projelerde ve Birleşmiş Milletler UNDP'ye verilmek üzere ele alınan «Country Programme» tekliflerinde standartızasyon ihtiyaçları bütünü yönileyile yerine getirilmiş olmalıdır.

— Gelişen ülkelerde üretilen malların kalitesini en iyi şekilde tekamül ettirmek amacıyla, standardlar hazırlanması, kalite kontrolü, sertifikasyon, metroloji ve uygulamalı araştırma konuları bir bütün olarak müttalaa edilmelidir.

— Karşılıklı teknik yardımın gerçekleştirmesi amacıyla mevcut imkânların hepsi harekete geçirilmelidir. Bu arada ISO ve Birleşmiş Milletler ilgili kurulları, gelişen ülkelerde, ihtiyaçlarının tayini, finansman temini ve teknik konularda yardımcı olmalıdır.

— Muhtelif pazarlarda geçerli standardların gelişen ülkelere temini hususunda bir enformasyon servisi kurulmalıdır.

— Bir ülkeden diğerine teknoloji transferi, gelişmenin temel unsurudur. Standardlar, muhtevası ve referanslarındaki esas kriter yönünden bu transferi kolaylaştırıcı bir özellik taşımaktadır. Standardlar, aynı zamanda çok sayıda teknolojik uygulamaları, cihazları ve diğer imalat faktörlerini sınırlayan bir yapıya sahiptir. Bu suretle, bilhassa gelişmiş ülkelerden gelişen ülkelere ihraç edilen maddeleri, makina ve cihazları kapsayan uluslararası standardların yapımına hız verilmelidir.

— Her memleketin politik ve sosyal yapısının farklı olması nedeniyle, hangi standardların mecburiyeti gereklerinin ihtiyacı olacağı hususu değişik şekilde uygulanmaktadır.

Bununla beraber, yenilik ve teknik önleme yerine bilhassa destekleyen tedbirler alınmalıdır.

— Hükümetlerin, kanun ve yönetmeliklerde standardlara refere etmek ve satınalmalarda yalnız milî standardlara uygun mal alınmasını tasrib etmek suretiyle, standartızasyon faaliyetlerine ve uygulan-

masına geniş çapta yardımcı olmaları mümkündür.

— Gelişmekte olan memleketlerde, hükümet, üniversite, okullar, endüstri ve halk seviyesinde, standartızasyonun eğitim, öğretim ve enformasyon bakımından dârûmu ve ihtiyaçlar tayin ve tesbit edilmelidir.

Meksika'da alınan bu kararlar ve tavsiyeler, ISO üye memleketleri arasındaki karşılıklı işbirliği ve dayanışma gayretlerinin bundan sonra daha hızlı artacağını ve gelişeceğini müjdelemektedir. Standartızasyon alanında gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki farkın giderilmesi için öne sürülen yardım teklifleri, ISO içerisinde bir enformasyon teşkilâtının çok yakında gerçekleşiyor olması bu konuya verilen önemi belirtmektedir.

Washington ve Mexico toplantıları Enstitümüz için son derece faydalı olmuştur. ISO Konsey üyeliğine seçilmemiz ayrı bir önem taşımaktadır. Bu toplantılarla Başkan Faruk A. Sünter'in rahatsızlanarak katılmayışi hepimiz için büyük bir şansızlık ve üzüntü vesilesi olmuştur. Kendisine acil şifalar temenni ediyor, en kısa zamanda görevine dönmesini ümitle bekliyoruz.

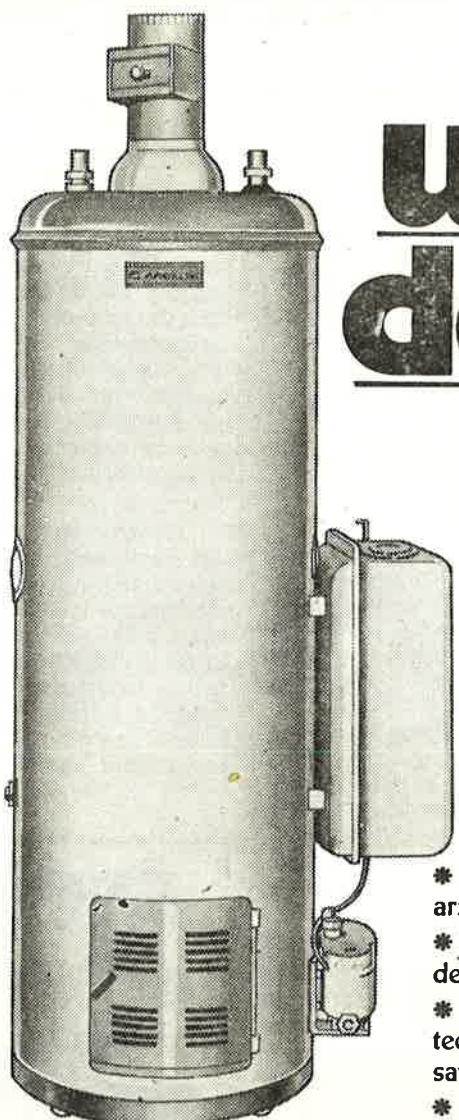

UNI Direktörü Dr. A. Zamboni öldü

Üzüntü ile haber aldığımıza göre, İtalyan Standardları Enstitüsü (UNI) Direktörü Dr. Albino Zamboni 24 Eylül 1973 günü hayatı gözlerini yummıştır.

Uzun yıldan beri, UNI'yı uluslararası standartızasyon dünyasında ve bu arada ISO Konseyinde temsil eden Dr. Zamboni'nin ölümü, memleketimiz standartızasyon çevrelerinde derin üzüntü ile karşılanmıştır.

STANDARD, kederli ailesine ve UNI'ye baş sağlığı diler.

ucuz devamlı bol bol sıcak su

Peşin: **2020** lira
(veya ayda **170** lira taksitle)

- * Su kapasitesi büyük olduğundan 105 litre suyu arzu edilen sıcaklıkta uzun zaman muhafaza eder
- * Termostatı sayesinde suyun sıcaklığını istenilen dereceye göre otomatik olarak ayarlar
- * Çift cidarlı olduğundan ve cam pamuğu ile tecrib edildiğinden ısı kaybı yoktur. Bu özelliği sayesinde asgari sarfiyatla azami randıman sağlar
- * Su ve gaz basıncı ile alâkalı olmadığından en düşük tazyikte dahi en yüksek randımanla çalışır. Evin suyu kesildiği hallerde depodan gelen su ile çalışmaya devam eder
- * Odunun ve kömürün kiri, depolama külfeti ve taşıma zahmeti bahis konusu değildir
- * Gazyağı ile çalıştığından ve otomatik karbüratörlü olduğundan yüzde yüz emniyetlidir
- * Banyonuzun renk armonisini tamamlamak üzere mavi, pembe, sarı ve beyaz renklerde piyasaya arzedilmiştir.

OTOMATİK

ARCELİK **termosifonu**

Genel Satıcıları: BEKO TİCARET A.Ş., Tel.: 49 00 39 - BURLA BİRADERLER ve Şs., Tel.: 45 52 00

Kabuklu ve İç Antepfıstığı

(Başteraftı 15. sayfada)

Protein	% 22,6
Yağ	% 54,5
Karbonhidrat	% 15,6
Kalori değeri	3,250

Tad ve kalite yönünden başta gelen Türk Antepfistiklerinin en büyük alıcı Amerika'dır. Bu ihracatın büyük kısmı Gaziantep'te bulunan Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliği eli ile olmaktadır. 1940 yılında Fıstık Birliği adı ile kurulan birlik çalışma konuları arasında bugün, Kirmızıbiber, Zeytin, Üzüm, Bakliyat da dahil olmuştur. Birliği önumüzdeki yıl içinde, yılda 20 bin ton Antepfıstığı işleyip, depolayabilecegi yeni tesisleri hizmete girecektir.

TSE ülkemiz için bu kadar önem arzeden Antepfıstığı'nın «kabuklu ve iç» olarak iki ayrı standardını hazırlamış ve bu standardları uluslararası standard olarak kabulü için Avrupa Ekonomik Komisyonu'na sunmuş ve bu konuların raportörlüğünü üzerine almıştır. Bu konu ile ilgili olarak 6 ve 7 Eylül 1973 günleri, Avrupa Ekonomik Komisyonunun Kuru ve Kurutulmuş Meyvaların Standardızasyonu Uzmanlar Grubunun 20. Dönem toplantısı Ankara'da yapılmıştır. Toplantıda diğer ülkelerin de legelerince öne sürülen görüşler müzakere edilmiş ve tasarıının son şeklini almasına çalışılmıştır. Bu toplantıya katılan yabancı deleğeler, daha sonra Gaziantep'te Antepfıstığı bahçeleri ve işleme yerleri gösterilerek, bilgi verilmiştir.

TSE'nin kabul ettiği **TS 1279 Kabuklu Antepfıstığı ve TS 1280 İç Antepfıstığı** standartları altı esasböldümenden meydana gelmektedirler.

— Standardların başında, konu ile ilgili tarifler verilmekte ve Antepfıstığının botanik sınıflandırma daki yeri çizilmektedir. Kapsam kısmında ise tuzlanmış, şekerlenmiş, kavrulmuş veya diğer herhangi bir şekilde işlenmiş iç ve kabuklu Antepfistiklerin bu standardın dışında olduğu ifade edilmektedir.

— Standardın ikinci bölümünü, Sınıflandırma ve Özellikler ile ilgili hususlara ayrılmıştır. Kabuklu Antepfistikleri, meyevi biçimlerine göre gruplara, gruplar da özellikle göre sınıflara ayrılmaktadır. İç Antepfistikleri ise, kesit renklere göre tiplere bölünmektedir. Daha sonra özellikler geniş bir şekilde izah edilmekte ve toleranslar birer çizelge halinde standardda yer almaktadır. Kabuklu Antepfıstığı standardında ayrıca, boylama

ile ilgili hükümler de yer almaktadır.

— Piyasaya arz bölümünde, ambalajlarda bulunması gereken nitelikler ve üzerlerinde yer almazı icap eden işaret ve bilgiler izah edilmektedir.

— Numune Alma ve Muayeneler bölümünde, önce parti tarifi yapılmakta ve bu partiden ne miktar ve ne şekilde numune alınması gereği geniş olarak izah edilmektedir. Daha sonra, muayeneler bölümünde, ambalajların ve ürünün muayene şekilleri izah edilmekte ve rutubet tayini anlatılmaktadır. Rutubet tayininin $103 \pm 2^{\circ}\text{C}$ luk bir kurutma dolabında 6 saat süre ile yapılacağı standardda yer almaktadır.

— Çeşitli hükümler bölümünde, Antepfistiklerin uygun bir şekilde saklanması ve taşınması için alınması gereken şartlar anlatılmaktadır.

— Standardın son bölümünde, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük Hükümlerine Göre Yapılacak Denetleme Esasları ayrılmıştır. Bu bölümde mahm standarda uygun çıkması halinde verilecek olan denetleme belgesinin geçerlik süresi de 20 gün olarak verilmektedir.

İhracatımızda önemli bir yeri olan «Kabuklu ve İç Antepfıstığı»nın standardlarının hazırlanmasını memnunlukla karşılıyor, bu standardların en kısa sürede mecburi olarak yürürlüğe konulmasını ve memleketimiz ekonomisi için yararlı olmalarını diliyoruz.

Teknoloji

(Başteraftı 13. sayfada)

dardlarını çevirterek bu boşluğun doldurulmasına çalışacağı umulur. Hızla gelişen ülkemizde oldukça yeni olan bu sanayi dalındaki teknik bilgi açığı böylece giderilebilir. Bu arada, sanayicilerin, IEC standartlarını edinerek teknik bilgi açıklarını kapatmaları da söz konusu olmalıdır.

Standardlar, Teknik gelişmeye ayak uydurmak için sık sık gözden geçirilir ve yenilenir. Bu nedenle, sanayicilerin TSE ile sıkı bir işbirliği yapmaları ve yenilikleri böylece izlemeleri tavsiye olunur.

(1) Danimarka'da Teknoloji Servisi, Seminer tebliği, S. 3

(2) Oldham Freeman ve Türkcan; Trends and Problems in World Trade and Development (U.N. Conference on Trade and Development) S. 8

(3) Anılan Tebliğ, S. 9

(4) Anılan Tebliğ, S. 10

Kurşun Asit Akümülatörler

(Başteraftı 17. sayfada)

bu tip akümülatörlerde uygulanması ve sarsıntı, zorlanma gibi bu standarda yer alan deneylerin de uygulanma ve sonuçlarının değerlendirilmesi ile bu bölümde bitmektedir.

Standardın bundan sonraki bölgümleri sabit tesis akümülatörlerinin aynı olup yeniden açıklanması gerekmektedir.

CER KURŞUN — ASIT AKÜMÜLATÖRLERİ

Elektro — Kimyasal Olaylar dan yararlanılarak, Yükleme, — Boşalma düzeni bulunan veya bulunmayan ve cer düzeni doğru akım elektrik motoru ile sağlanan, taşıtların hardketlerine gerekli elektrik enerjisini veren cer akümülatörlerine dahil olan bu standardda Tarifler bölümünde, bir çok tarifler yol verme akümülatörlerindeki tariflere benzemeke ancak farklı bulunan,

- Konik Kablo Pabucu,
- Kutup Pabucu ,
- Pabuc Vidası,
- Kasa
- Kasa Kapağı,
- Kasa Kulpları,

gibi bazı özel tarifler yer almaktadır.

Sınıflandırma ve özellikler, bölgümlü de Yol Verme Akümülatörlerine benzemeke beraber, farklı tarifleri verilen hususlardaki farklı özellikler de bu bölümde yer almaktadır.

Deneysel bölümde, diğer akümülatörde açıklanan hemen bütün deneylerin bu sınıf akümülatörlerine uygulanması ve elde olunan sonuçların değerlendirilmesi şeklinde özetlenebilmektedir.

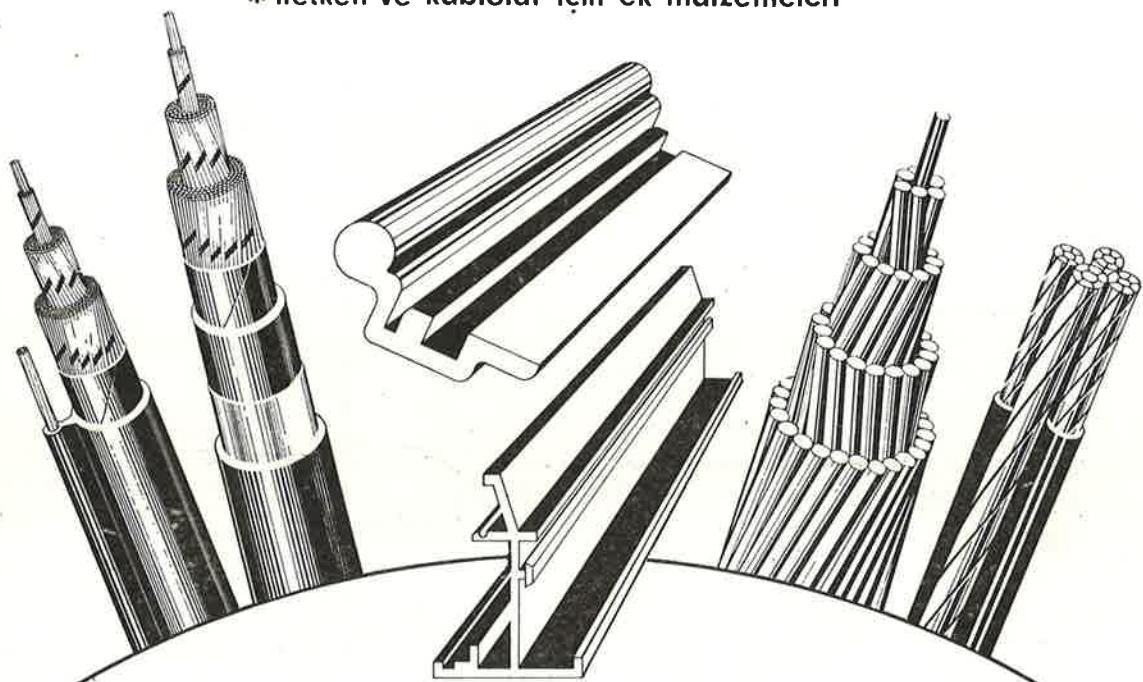
Bu standardın da piyasaya arz, İşaretleme ve Ambalajlama maddeinden sonra gelen «Çeşitli Hükümler» ve «Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük Hükümlerine Göre Yapılacak İşlem» ile sonuçlanan ana bölüm ve maddeinden sonra Ek: 1 olarak oldukça geniş bir kısım halinde yer alan ;

«Doldurma ve Boşaltma, İşletme ve Çalışmaları ile ilgili kurallar» başlığını taşıyan bir bölüm de bulunmaktadır.

Oldukça hacimli bu üç yeni akümülatör standardımızın da sizlere ve bütün insanlığa yararlı olmasını, Türk Standardları Enstitüsü ve bu Standardları hazırlayanlar candan temenni etmektedirler.

Türk sanayiinde güçlü ve dinamik bir kuruluş

- * Çelik özlü alüminyum iletkenler
- * Tam alüminyum iletkenler
- * Plastik izoleli askı telli alüminyum kablolar
- * Plastik izoleli telefon kabloları
- * Alüminyum profiller
- * İletken ve kablolar için ek malzemeleri

TÜRKKABLO A.O.

Merkez : Gümüşsuyu cad. 69 Taksim-İSTANBUL
Telefon: 45 52 38-39 Telgraf: TÜRKKABLO-İSTANBUL
Teleks: 266-İSTANBUL
Fabrika : Derince - IZMİT

Admar — 73466 (152)

SUMMARY OF CONTENTS

A GOOD NEWS

p. 3

As may be known by the readers of STANDARD there has been a close cooperation going on between the Istanbul Chamber of Industry and TSE. The results of the presidential level of meetings being held by these organizations, tending the preparation of standards required by industrialists, have been progressing very satisfactorily and that the fruits of which will, no doubt, be reaped in the near future.

As a matter of fact, such a cooperation between the Chamber and TSE is not new and it actually begins with the foundation of TSE. Then, they had established standards to cover raw materials, manufactures, and test methods of textile. The cooperation that has been resumed during the last few years, however, can be considered to be more effective.

Preparation of standards as well as the ascertainment of conformity or non-conformity with them still exist as problems to be resolved. According to the Law No. 1705 enacted in 1930 the goods to be exported from the Turkish ports used to be inspected by the responsible officials of Chambers. The TSE officials now have a tendency towards having the inspection be effected by expert organizations since the Government may not always be able to find and employ experts to inspect the application of every new standard as it come out. That is why the idea of utilizing the services of Chambers and Associations established by industrialists was emphasized during the meetings commenced in 1962. Although the philosophy of establishing an organization for inspection of standards was included in the second 5 - year plan and had a noticeable support and even the Law No. 5590 included some provisions to this effect, it could not be substantiated somehow or other.

A recent communiqué which appeared in newspapers has given the matter a new aspect and significance. The Istanbul Chamber of Industry, as is understood from this communiqué, basing upon paragraph (c) under Item 17 of the Law No. 5590, has taken «the professional decision mandatory to be complied with.» According to this decision the provisions of standards have to be complied with by members of the Chamber located whether within or outside the municipal limits of towns. Therefore, large number of industrialists can be assumed to be within the coverage of this decision. In addition, Item II of the same decision authorizes the Board of Governors to designate officials or committees from within or outside the Chamber for inspection and study of products covered by the standards to be complied with. This authority is in the nature of an inspection authority in every respect.

Eventually, in order to ascertain whether the samples drawn after follow-ups and inspections are in conformity with the subject standards or not, necessary tests will be done in the TSE laboratories. Of course, the TSE laboratories are not, in many respects, capable of and sufficient for the tests required before and during preparation of standards. Nevertheless, such an attempt made by the Chamber is duly appreciated.

The decision taken by the Council of the Chamber in a meeting held in 15 August 1972 also includes a provision to the effect that those who act contrary to this decision shall be subject to action to be taken as per provisions of Items 74 and 77 of Law No. 5590, and related items of the Turkish Commercial Law, and the Laws No. 1705 and 3018.

The decision will be effective October 1973.

The Istanbul Chamber of Industry has set a good sample by taking such a decision which is praiseworthy. It is hoped that the other Chambers of Industries as well will make similar decisions before long. In fact, it is necessary since it will be to their benefit to be disciplined in the same manner. The products, if not inspected, inspire the buyers' mistrust. Elimination of such a worry is essential since to be faced with illegal competition in consumption is not desirable.

Question may arise as to Turkeywide application of inspection since the scope of inspection in the decision has not been specified in terms of space. Wherever issues raise, the responsible officials or committees will of course rush out there to take care of them, regardless of the location. Where the goods do not conform to the standards and where the goods or marks are counterfeited, assistance from other Chambers can be asked for.

It is hoped that the Istanbul Chamber of Industry as well as the others will take similar decisions applicable to other items which have not been covered in this article.

These attempts made by the Istanbul Chamber of Industry are considered to be a happy result of the ever existing close cooperation between the Chamber and TSE.

ECONOMIC COMMISSION FOR EUROPE (ECE) MEETS IN ANKARA

p. 5

The 20th session of the Group of Experts on Standardization of Dry and Dried Fruits, Economic Commission for Europe (ECE), was held in Turkey during 6 - 12 September 1973 as had been organized by TSE.

The meeting, which commenced on 6 September 1973 at TSE, was participated by one representative from ECE/FAO Agriculture Division, one delegate from France, three from Germany, one from Poland, one from Spain, and eighteen from Turkey.

During the first day meetings, which commenced under the Chairmanship of Prof. Dr. Reşat Aktan, Vice - Chairman of the TSE Preparatory Group of Agriculture, following a brief opening speech delivered by Mr. Hasan Tahsin Erol, Chairman of the same Preparatory Group and member of the TSE Board of Governors, proposed amendments on the draft standards for «Unshelled Pista-chio Nuts» and «Decorticated Sweet Almonds» were discussed and accepted.

The next day, the delegates, who visited the TSE facilities to include the laboratories, administrative set - up, etc., were impressed with them. Later on, they made a tour of Ankara to cover some touristic facilities and historical places.

The following day, the delegates left Ankara for Gaziantep in order to see the pistachio nut area of production and to observe the processing facilities on the spot. On their way to Gaziantep, however, they were enabled to see some touristic and resort places as well as the ancient monuments in and in the vicinity of Nevşehir, Ürgüp - Göreme and so on.

During their tour of Gaziantep, which covered the period 10 - 11 September, the delegates, while visiting the facilities of the Southeastern Union of Agriculture and Sale Cooperatives, were informed by Mr. Sıtkı Kepkep, Deputy Director General of the latter, to the effect that «the Union was first established in 1940 in 15 provinces to include Adiyaman, Antakya, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kayseri, Kırşehir, Konya, Malatya, Mersin, Urfa, Siirt and Yozgat and that the Union which dealt solely with pistachio nuts till 1968, thereafter, in addition to pistachio nuts, included peppers, beans, grapes, and olives in its program.» He further stated that «the Union, operating as an independent organization under the supervision of the Ministry of Commerce, aimed at assisting the producer and produce goods in conformity with the world standards.» and he concluded by repeating the fact that «the quantity of pistachio nuts being produced in the southeast amounted to 20 000 tons per year and that their new facilities capable of processing and storing such a big tonnage of pistachio nuts would come into operation sometime in 1974.» Then, the delegates were taken to the pistachio - nut - tree orchards being maintained by the Agricultural Research Institute to observe the processing of pistachio nuts from harvesting through transporting, spreading to dry and peeling off the outer skin.

The delegates went the round of the new processing and storage facilities of the Southeastern Union of Agriculture and Sale Cooperatives on the 11th of September, and after having visited Izmir and Istanbul during their last few days, they left Turkey on the 16th of September.

The next meeting will be held in Hamburg, Germany, in April 1974, as suggested by the German Delegation.

TWO COMMITTEES OF INTERNATIONAL ELECTROTECHNICAL COMMISSION (IEC) MEET IN ISTANBUL AND ANKARA SEPARATELY

p. 6 - 7

IEC/TC 3 Istanbul Meeting:

The meetings of IEC No. 3 Technical Committee of «Graphical Symbols» and its two Sub-Committees held at the Faculty of Mechanical Engineering, Istanbul Technical University, during 11-22 September 1973 were participated by 36 foreign delegates to include USA, Finland, France, England, Sweden, Switzerland, Italy, Norway, and the Turkish Delegation as headed by Prof. Dr. Necmi Tanyolac, Director of Bogaziçi University Research Center.

IEC/TC 36 Ankara Meeting :

The meetings of IEC No. 36 Technical Committee of «Insulators» and its two Sub - Committees held at the TSE Headquarters in Ankara during 24 - 28 September 1973 were participated by 24 foreign delegates to include Germany, France, England, Sweden, Italy, Japan, and a representative from the IEC Headquarters.

SEMINAR ON «THE SYSTEM OF COOPERATIVES, STANDARDIZATION AND PACKING»

p. 9

A seminar to cover «The System of Cooperatives, Standardization, and Packing» as an implementation of the existing Turko - German Project of Training in the System of Cooperatives was conducted by the Directorate General of Organization, Ministry of Commerce in Antalya during period 23 - 30 September 1973.

During the seminar, which lasted for 6 days, Mr. Arıçtan Tonük, Agricultural Engineer, and Reporter of the Preparatory Group of Agriculture, submitted a paper on «Standardization and Packing of Agricultural Products», as a representative of TSE. Throughout the seminar, each day two papers were submitted by pairs of one Turkish and one German member and the points relevant to each paper were discussed.

In his paper, Mr. Arıçtan also made reference to the foundation of Turkish Standards Institution, its functions, methods of preparing standards, number of standards issued and those which have been made mandatory so far.

TURKISH STANDARDS WILL BE CONTROLLED BY THE ISTANBUL CHAMBER OF INDUSTRY

p. 9

The Istanbul Chamber of Industry has notified its members that it will control the Turkish Standards on electric cables.

On this page, the notification of the Chamber, which appeared in newspapers, is given.

Kar YANGIN SÖNDÜRME

RSCB

* imalât
* iç ve dış ticaret

Büro: Tünel cad. 38 Kut Han A-2
Karaköy - İSTANBUL
Tel: 440916 - 495789

STANDARDS AS A VEHICLE FOR THE TRANSFER OF TECHNOLOGY

p. 13

This issue of STANDARD includes an article on «Standards As a Vehicle for The Transfer of Technology» written by Mr. Muzaffer Uyguner.

STANDARDS FOR «UNSHELLED AND DECORTICATED PISTACHIO NUTS»

p. 15

The article on «Unshelled and Decorticated Pistachio Nuts» which has been written by Mr. Arıçtan Tonük, Agricultural Engineer and also member of the TSE Preparatory Group of Agriculture, is summarized as follows:

Pistachio nuts, called as «Antepfistığı» in Turkish after the province of Gaziantep which is the main center of production, are always in great demand because of their peculiar taste and nutritiousness and, therefore, one of the chief exports of Turkey. Pistachio nut trees which actually are wild, uncultivated gum - mustic trees that grow densely in Gaziantep and surrounding areas are improved by grafting shoots from the good pistachio nut trees into them.

The annual amount of production of pistachio nuts in proportion to the number of trees from 1960 thru 1967 is as follows:

Years	Number of Tree 000	Production Ton
1960	8 000	11 900
1962	10 126	5 100
1964	10 500	6 000
1966	11 220	15 000
1967	11 520	8 500

Reference: 1968 Year Book of Statistics, prepared by the State Statistics Institution.

Pistachio nuts are introduced to market in two types as described below:

1. Decorticated Pishachio Nut: The fruit is in its heard, protective pericarp, with a crack at one end'

2. Kernel: The fruit itself, without any outside cover.

Both types of these pistachio nuts are introduced to market either raw or being processed by grilling with or without salt.

Pistachio nuts normally ripen in August and are harvested by the end of September. The nuts which grow in bunches similar to that of grapes, are also picked in the same manner as grapes and then dried by exposing to the sun for about 7 or 8 days. At this stage they are called «Undecorticated Natural Nuts». The outer skin covering the shell of nuts are removed by softening in the water first, and then processing through special mill similar to grinding mills. After having gone all through these processes the nuts are dried for the last time. These are called «Decorticated Nuts». Decorticated nuts are normally cracked at one end, but those without such cracks are subjected to what is called the «Cracking Process».

The nutritious value of the Turkish pistachio nuts, which is considerably high, is as follows:

Protein	22,6 %
Fat	54,5 %
Carbohydrate	15,6 %
Calory	3.250

The biggest buyer of the Turkish pistachio nuts, which are considered to be the best in taste and quality, is the United States of America. Major portion of this consignment is being effected exclusively by Güneydogu Tarım Satış Kooperatifleri Birlik (The Southeastern Union of Agricultural Sales Cooperatives.) This Union has already taken steps to install some new facilities capable of processing and storing about 20.000 tons of pistachio nuts per year. These facilities are expected to come into operation some time next year..

Due to noticeable contribution of pistachio nuts to the country's economy, TSE has prepared two separate standards, one for unshelled and the other for decorticated pistachio nuts, and submitted them to Economic Commission for Europe (ECE) for approval as international standards and assumed responsibilities as the reporter for these standards. In consequence of this project, the 20th session of the ECE Group of Experts on Standardization of Dry and Dried Fruits was held in Ankara during 6 - 7 September 1973. The views asserted by the visiting foreign delegates were discussed and efforts were made during the meetings, for development of these two drafts as final standards. Upon completion of the meetings, the delegates were taken to Gaziantep for them to see the pistachio - nut - orchards and observe the processing facilities on the site.

Mr. Tonük concludes his article by summarizing the content of the standards TS 1279 Unshelled Pistachio Nuts ,and TS 1280 Decorticated Pistachio Nuts, and expressing his wishes for the approval of them as final standards.

STANDARSD FOR LEAD - ACID BATTERIES p. 16-17

Below is an extract from the article on «New Standards for Lead - Acid Batteries» written by Mr. Kemal Tan, Vice - Chairman of the TSE Preparatory Group of Electricity:

TS 12 «Standards for Lead - Acid Batteries» had originally been issued and put in effect back in 1959. In order to keep abreast with the latest progress being made in the manufacture of batteries and bring our old standards up-to-date, however, TSE has decided to revise them thoroughly.

As a result, the three old standards covering Lead - Acid Stationary, Lead - Acid Starter, and Lead - Acid Traction Batteries, each being more voluminous than TS 12, have been developed after exertion of great efforts in a pretty lengthy period of time ,and been placed at the disposal of local manufacturers, scientific associations, and users of batteries.

After having given the description of and some technical details about each of the obave standards, the writer concludes by referring to the rules and regulations to be complied with as required by the Turkish Standards, and further referring to the Appendix No. 1 covering the «Principles Relevant to Charging, Discharging, Operating, and Functioning» of Batteries.

THOUGHTS ON THE MEETINGS OF ECE OF EXPERTS

p. 19

In his brief critique of the ECE meetings that have just recently been held at TSE in Ankara, Mr. Hasan Tahsi nErol, Agricultural Engineer, and member of the TSE Board of Governors, and Chairman of the Preparatory Group of Agriculture, points out by emphasizing the fact that some positive progress could have been achieved in favor of this country towards tolerances, relevant to misclassification of and foreign matters included by pistachio nuts which were particular concern of consumer countries, reduced to some extend, as a result of the meetings held in Turkey and thanks to the arrangements made enabling the foreign delegates to see physically the pistachio nut areas of production and processing facilities right on the spot. Mr. Erol adds, this may effect the export of pistachio nuts very positively in the future.

ISO WASHINGTON 1973

p. 21

The triennial General Assembly of ISO was held in Washington during period 4 - 14 September this year. As may be remembered the 1970 General Assembly of ISO had been held in Ankara. In the 1973 General Assembly of ISO, TSE was represented by a delegation consisting of Mr. Faruk A. Sünter, President of the Board of Governors, Prof. Dr. Tarik G. Somer, Vice President, and Mr. Velid Isfendiyar, Secretary General.

The sudden illness and hospitalization of Mr. Faruk A. Sünter, Immediate Past President of ISO, in New York caused a great disappointment among the participant delegates who indicated their love and respect by continually asking about and sending telegrams to President Sünter in the hospital.

Over 500 delegates who convened at the Sheraton - Park Hotel discussed the basic principles of international standardization activities, relations with the member bodies, financial matters, all aspects of measures to be taken for the avoidance of bottle - necks through the international trade and industrial standardization. In the meantime, ISO Council PLACO and DEVCO sessions were held, and parallel to these activities 15 ISO Technical Committees and Sub - Committees met.

The delegates were also shown the laboratories of National Bureau of Standards (NBS) as a part of the program.

**TÜRK STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN**

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

**TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69
POSTA KUTUSU : 73. Bakanlıklar — ANKARA**

Yazilar, Derginin ve yazarin adi anilarak aktarilabilir.

During the General Assembly the following open sessions were held:

- Impact of International Standards on World Trade and Commerce.
- Standards for Health and Safety Rules.
- The World Going Metric in Standards.
- Standards in Regulations; Legal and Other Aspects of Their Application.

Then the elections followed, and Dr. Ake Vrethem (Sweden) was elected President of ISO.

In the subsequent election Turkey, Germany, Russia, Czechoslovakia, and Mexico were elected ISO Council members.

CONFERENCE ON «THE ROLE OF STANDARDIZATION IN ECONOMIC DEVELOPMENT» HELD IN MEXICO

p. 25

Following the ISO Washington Meeting on 14 September, «The Role of Standardization in Economic Development», an ISO conference, organized in collaboration with the United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) and the General Directorate of Mexican Standards Institution, was started in Mexico City on September 16. The conference was attended by 54 members of Standards Institutions from 31 different countries, 60 Mexican industrialists and technologists, and 70 observers. The following topics were taken up:

- Duties of Standards Preparatory Groups in Economy of Developing Country.
- Standards and Promotion of Exports.
- The Role of Standardization in Technology Transfer.
- Measures to Promote Implementation of Standardization in Developing Countries.
- Education, Training, and Information on Standardization in Developing Countries.

These conferences which Vice President Prof. Dr. Tarik G. Somer attended on behalf of TSE and submitted a communiqué titled «Standards and Promotion of Exports» have been very interesting in that the experiences and suggestions of developed countries were also evaluated. The conferences went on for 5 days.

OBITUARY

p. 25

We regret to hear that Dr. Albino Zamboni, Director of Italian Standards Institution (UNI), passed away on 24 September 1973. STANDARD expresses its deep sympathy and share the grief of his family and UNI.

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira farksız alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yılalık 6 aylık Sayısı	12 Lira 6 Lira 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilâve edilir